

1935 сыл алтынны 5
күнүгэр төрүттэммитэ

○ Нам улуухун хаһыата ○

1996, 2005, 2009 сылларга
«Сыл бастыг хаһыата»

Бэлиэ түгэн

НЭИЛИЭКПИТ ТУҢУГАР

Кулун тутар 2 күнүгэр нэһилиэк баһылыгын быыбара буолбута. Нэһилиэнньэ баһыйар үгүс өттө — 77,1% куолаһын биэрэн, ааспыт сылларга баһылык солбуйааччытынан үлэлэбит Жирков Василий Гаврильевич талыллыбыта. Кулун тутар 28 күнүгэр баһылык дуоһунаһыгар киирбитин бэлиэтиир үтүө күн буолан ааста. Болдьоммут чааска ыгырыылаах ыалдьыттар, бары тэрилтэлэр үлэһиттэрэ, депутаттар кулуупка муһунулар.

Улуус баһылыга Атласов А.П. эвэрдэлээн туран, уран уус И.И. Николаев үрүн көмүстөн онорбут түөскэ кэтэр бэлиэтин кэтэртэ, салгыы таһаарыылаах үлэни баһылаан-көһүлээн ытыгарыгар эттэ. Быыбар комиссиятын председателэ Дьяконов М.Н. быыбар хайдах барытын иһитиннэрдэ, удостоверениены туттарда.

Баһылык Жирков В.Г. мэк-тиэ тылын эттэ, мустубут дьон атахтарыгар туран нэһилиэк Өрөгөйүн ырыатын ыллаатылар. Урукку ыгырыылартан талыллыбыт депутаттар, нэһилиэк бары тэрилтэлэрин салайааччылары быыбар иннигэр Жирков В.Г. программатын сүннүнэн үлэ былаана ылыллан, бары биир санаанан үлэлии сылдьалларын эттилэр.

Нэһилиэк бары олохтоохторо оҕотуттан - кырдыаһыгар тийиэ олоххо, үлэбэ көхтөөхтүк, ис сүрэхтэн кыһаллан, «бу миэнэ», «бу киниэнэ» диэбэккэ, «нэһилиэкпит туһугар» диэн девизтээх олоруохтаахпыт.

Администрация састааба эдэр, эрчимнээх, биир сананан үлэлэттэхтэринэ, олох өссө түпсүө, үлэ таһаарыылаах буолуо.

Тэрээһин сүрдээх истин концернын түмүктэннэ. Ветераннар «Сайдам» ансамблларын кыттыылаахтара Л. Попов тылларыгар, Захар Винокуров матыыбыгар суруллубут «Кыталыктар кырдаллара» диэн дириг ис хоһоонноох, таһаарыылаах үлэбэ ыгырыар тыллардаах ырыатын бэлэхтээбит уонна үлэлэригэр көмө буолуон сөптөөх кинигэлэри А.П. Атласовка, В.Г. Жирковка туттардыбыт.

**Кэрэктэни Ийэ дойдум,
Сахам сирин сааскы күөбэ,
Кэбэ эттин, чыгычаах туойдун,
Сүрэх тэптин күүс үлэбэ!**
— диэн алҕаатыбыт.

Е.И. Неустрובה, I Хомустаах

Саха сатаабатаҕа суох!

Былырын сайын Инди-гири өрүс уута түһэн, уолан хаалан арктической улуустарга кыстыкка производство таһаастарын, уматыгы, ас-үөл сүрүн көрүгүнэрин о.д.а. тизийи кыайтарбатаҕа. 2014 с. тохсуньуга республика автомобильнай суолларга дирекцията Уус-Ньяраттан (Өймөкөөн улууһа) Муома, Абый улуустарын курдаттаан Аллайыаха улууһун Чокурдааҕар диэри кыһынгы суолу көрүүгэ-истиигэ республика суолга тэрилтэлэригэр уонна улуустар баһылыктарыгар көмө онороллоругар ыгырыбыта.

Нам улуухун баһылыга А.П. Атласов бу тын суолталаах көрдөһүүгэ көмө онорор инниттэн «Быйан» (сал. Окороков Р.Е.), «Уйгу» (сал. Сивцев В.И.) ХЭО-га уонна «Кириллин А.Е.» ИП-га кыһынгы суолу ыраастааһынга, көрүүгэ-истиигэ техниканы бэлэмнээн ытыгарга этии онорбута. Ол түмүгэр 2 киһи экипахтаах К-701 тракторы бэлэмнээн ытыгарга быһаарыллыбыта. Манна «Быйан»-тан Василий Мухин, «Уйгу»-тан Алексей Авксентьев барар буолбуттара. Тэрилтэлэр уматыктан, сапсаас чаастартан саҕалаан таһаарыгар-сабыгар, аһыгар-үөлүгэр диэри барытын тэрийбиттэрэ.

Кулун тутар 8 күнүгэр тракторы Намтан Уус-Ньяраҕа диэри (1150 км) трал-прицепка

ТҮӨРТ УЛУУҢУ УНУОРДААН

Уус-Ньяраҕа саппараапкаланыы түгэнэ

тиэйэн илдьибиттэрэ, онтон Муома улууһун Чуумпу Кытыл бөһүөлөгэр диэри 150-ча км трактористар тустаах үлэлэрин онорон тийдирлэр. Бүгүн экипаж 150 км учаастагы көрөр-истэр, ыраастыыр-онорор. Уолаттары кытта сотовай сибээс суоһун быһыгытынан дэн-дун Чуумпу Кытылтан стационарнай телефону-

нан билсэллэр, оттон ыксаллаах түгэнгэ «Кириллин А.Е.» ИП биэрбит спутниковой телефонунан туһаныахтаахтар. Намтан көмөҕө тийбит үлэһиттэр наставаньалара үчүгэй, кинилэр үлэлэрин хаачыстыбатын олохтоох былаас олус үчүгэйдик сыаналыыр уонна өйүүр эбит.

Бэйэ ифнорм.

Кэрэ зйгэтигэр

2014 сыл республикаҕа Култура сыла биллэриллэн араас таһымнаах дьаһаллар сир-дойду ахсын ыгытылла тураллар. Биир оннук тэрээһин Горнай улууһун Солофонугар кулун тутар 29 күнүгэр буолан ааста. Саха сирин Зыкинатанын аатырбыт, дьон-сэргэ таптыыр ырыаһыта, народнай артыыска Раиса Яковлевна Захарова төрөөбүтэ 60 сылынан сибээстээн, кини кэриэһингэр «Ырыаларым - ымыыларым» диэн ааттаах биирдиилээн толорооччуларга республикатааҕы ырыа күрээбэ буолла.

Күрэххэ республика 8 улуустарыттан: Мэнгэ-Хаҥаластан, Намтан, Хаҥаластан, Аматтан, Тааттаттан, Бүлүүтэн, Горнайтан уонна Дьокуускай куораттан, уопсайа 38 кыттааччы кэлэн талааннарын көрдөрдүлэр. Кыттааччылары 18-35 уонна 36-70 саастарынан арааран икки бөлөххө хайыттылар. Дьүүлүүр сүбэ председателинэн Россия уонна Саха республикатын народнай артыыската Нина Чигирева үлэлээтэ.

Бу улахан күрэххэ биһиги улуустан Светлана Васильевна Дьяконова (Хатырык), Мария Николаевна Аманатова (Хамаҕатта) ситиһилээхтик кыттан кэлилэр. Ил курдук, С.В. Дьяконова Толомон тылларыгар, С. Васильев матыыбыгар «Ийэбэ махтал» ону тэнгэ В. Егоров тылларыгар уонна матыыбыгар «Күн, күн, көмүс күн» ырыалары толорбутугар Р. Захарова балта Р.М. Семенова «Дьэбэ кэргэн истин махтала» диэн туруорбут анал бириһинэн наҕараадаланна. М.Н. Аманатова М. Артемьев тылларыгар, Д. Санников матыыбыгар «Ньургуйаана» итинэн М. Куличкина тылларыгар, Г. Шахурдина матыыбыгар «Таптыбын» диэн толорбут ырыаларыгар саха народнай суруйааччылары, Семен уонна Софрон Даниловтар, аймахтара анаан-минээн туруор-

СҮДҮ ТАЛААНҢА СҮГҮРҮЙЭН ...

Солофон нэһилиэгин баһылыга Д.В. Семеновы кытта

бут бириистэригэр тигистэ.

Оттон күрэх гран-притын Бүлүү улууһун Дьөкүндэтиттэн сылдыар Иван Данилов ылар чыэстэннэ. Киниэхэ «Хикари» туристической фирма 20 тыһ. суумалаах сертификатын туттарда. Күрэх кыайылаахтарыгар сертификаттары уонна Р. Захарова хаартыскалаах остуолга туруорулар сувенирдары, итин таһынан Солофон нэһилиэгин баһылыга Дмитрий Васильевич Семенов «Мин хотугу тиитим» диэн Р. Захарова олоһун туһунан кинигэтин туттардылар.

Кыттааччылар Солофон нэһилиэгин модульнай библиотекатын сэбиэдиссэйигэр А.И. Дормидонтоваҕа, дьахталлар сэбиэттэрин председателигэр М.К. Алексееваҕа, Солофон ычачыгын эдэр суоптарыгар Игорь Стручковка у.д.а. истинник көрсүбүтэригэр махталларын биллэрэллэр.

Г. Эверстов, Нам

Сагарбат буолуохха сатамат!

ТҮМСЭР ТОҕО КЫАЛЫБАТЫЙ?

«Алдьархай сүүс тыллаах» диэбиккэ дылы, I Хомустаах нэһилиэгэр детсад саахалланан улахан иэдээн тахса сырытта. Сураҕа, биир ииттээчи эчэйбит диэн буолла. Мин саҕа олохсуйан эрэр буоламмын, хайыамый, сурах курдук истэбин эрэ.

Бу нэһилиэккэ олоруохпуттан ыла оскуола уонна детсад эргэригэр көрөн сөвөбүн. Куораттан баҕас чугас сытар нэһилиэк эрээри, оҕо сылдыар тэрилтэлэрэ тутууга тоҕо ирдэспэттэрий?! Бу манньк дьаһанан олордохпутуна оҕолорбутугар да куттал суоһуур. Манна даҕатан эттэххэ, төрөппүт да, учуутал да, ииттээчи да буоллун, хайаан бары бииргэ түмсэн туруорсар табыллыбатый?

Аны саҕа дьыл иннинэ эмиэ сурах курдук истэбит эрэ, саҕа детсад арыллыбыт диэн. Ол аайы ийэ буоламмын үөрээһин бөҕө буолабын, ол курдук сыл аңара буолан эрэр, үлэбэ киирбэккэ турар. Баҕар, мин сыһа эгэри дуу?

Иэдээн тахсыбытын кэннэ, дьэ билигин көрбүтэ-истибитэ буолаллар. Нэһилиэккэ эрэ буолуо дуо? Куоракка биир оннук айдаан, билигин оҕо төрөөһүнэ элбээн, детсадтар тийибэттэр диэн буолар, хас эмэ сылы быһа учарат. Онон билигин баҕас сайдыылаах олоххо бу нэһилиэккэргэ боппурус үөскүүр: «Туох иһин сыл ахсын депутаттар, баһылыктар талыллалларый?» — диэн.

Онон, хайдах эрэ, сүбэ-ама буолан оҕолорбут тустарыгар бары түмсүүлэх эрэ буоллахпытына, үүнэр-сайдар кэскилбит чэчири туруоҕа.

Н.Н. АРТАМОНОВА, I Хомустаах

**VI-с спортивной
оонньууларга
диэри
88
күн хаалла**

Бүтүүмүт дьыалата

КЫЛААПТЫН КИЛЛЭРИЭХХЭ

Муус устар 11 күнүнээҕи турунунан фонда счегутар 2 мөл. 418 тыһ. 925 солк. киирдэ.

Күндү олохтоохтор, үлэһиттэр, предпринимателлэр, бизнесийэлээхтэр, тэрилтэ салайааччылары, «Үтүө үтүөнөн төннөр» диэн өс хоһооно этэрини, эһиги кылааккыт олоххутугар, үлэһитигэр-хамнаскытыгар икки төгүл эргиллиэ.

Муус устар 17 күнүгэр Дьокуускайга «Триумф» спортивной дыбарыаска улахан марафон ыгытыллыаҕа. Манна бары тэрилтэлэр, общественной түмсүүлэр, актыыбынай кыттыгыны ыларгытыгар ыгырыабыт.

Фонд салалтата

Тел. 42551

Получатель: Некоммерческая организация «Фонд поддержки проведения VI спортивных игр народов РС (Я) в Намском улусе»

ИНН 1417999570

КПП 141701001

Банк получателя Якутский РФ ОАО «Россельхозбанк» г. Якутск

БИК 049805771

р/с 3010181060000000771

р/с 40703810060020000073

Назначение платежа: добровольное пожертвование

СААСКЫ КЭРЭ КҮННЭРГЭ

Буолаары турар Саха сирин норуоттарын VI-с спортивнай оонньууларын көрсө быйыл биһиэхэ, «Нэлэгэр» катогун үлэһиттэригэр улууһ дьаһалтатын үлэһиттэриттэн, салайааччылартан улахан өйөөбүл оноһуллубутунан, коллектив аатыттан барба махталбытын тиэрдэбит. Ол курдук, улууспут баһылыгар Атласов Александр Павловичка, «Ленскэй нэһилиэк» МТ баһылыгар Новгородов Андрей Григорьевичка, улуус администрациятын эппиэттээх үлэһиттэригэр Фадеев Виталий Юрьевичка, «Нэлэгэрдээби» ТОС председателигэр Кокорев Сергей Григорьевичка, солбуйааччытыгар Бобровская Гаврил Гаврильевичка, депутаттар буолааччыларын быһыытынан, өбөлгө туластарыгар улахан көмөнү онорон өйөөбүл буолбуттарыгар махтанабыт.

Кылгастык ахтан ааһар буолаахха, бу катогун биһиги, Бу-

гаев Василий Васильевич, Корякин Владислав Яковлевич буолан 2008 сыллаахха бэйэбит күүспүтүнэн тэрийбиппит. Маннай тэринэрбитигэр куораттан «Эллэй Боотур» катогун үлэһиттэриттэн эргэ, алдыаммыт ханкыларын көрдөһөн ылан, өрөмүөннээн, сууһан-сотон үлэһитин саҥалаабыппыт. Кэлин кыраалаан кирибит харчыттан саҥа хангы ылабыт да, сылын аайы ханкылыан баҕалаах элбээн иһэринэн син биир тийбэт.

Катокпутун быйыл 7-ис сылын үлэһиттэбит. Ол биллэн турар, барыта өбөлгөбүт барасаттар сааскы чэбдик салгынына дуоһуу оонньоотуннар, чөл олохтоох буоллуннар диэн бэйэбит баҕа өттүбүтүнэн тириллэр. Ити курдук, сылын аайы катокпутун кэнгэтэн, ханкыбытын элбэтэн күн бүгүнгэ диэри үлэһити сылдыабыт. Күн аайы катокпутугар

сөбүлээн сылдыар оҕо, төрөспүт ахсаана элбээн иһэр.

Инникитин кыаллар буоллабына өссө үлэһит хайысхатын элбэтэр баҕалаахпыт. Ол курдук, салалта өттүттэн өссө үчүгэй көмө оҕоһуллара буоллар, хайыһар прокатын тэрийиэхпит этэ. Үчүгэй, ичигэс сыгыныахтанар сир оноруохпутун баҕарабыт. Дьэ, оччоҕо оҕолорго да, үлэһиттэргэ да усулуобуйа баар буолуо этэ.

Баҕа санаабытын этэн туран, катокпутун тупсаҕай кестүүлээх, элбэх оҕо-аймах дуоһууа, сибиэһэй ыраас салгынына сүүрэнкөтөн, доруобуйаларын тупсаралларын туһугар улууспут дьаһалтатын администрацията, чөл олоҕу өйөөччүлэр көмөлөһүөхтэрэ, өйүөхтэрэ диэн эрэлбитин биллэрэбит.

Сандал саас кэрэ күннэрин кэлэр кэскилибитигэр, өбөлгөбүтүгэр, бар дьоммутугар бэлэхтиргэ биһиги өрүү бэлэммит.

В. БУГАЕВ, В. КОРЯКИН, Е. АМАНАТОВ, Нам

ААСПЫТ ЫЙГА ХАТЫҢ-АРЫЫГА

Олунньу 28 күнүгэр Аппааны бөһүөлөгэр «Тобул» интеллектуальной бастакы түһүмэҕэ түөлбөлөр икки ардыларыгар буолан ааста. Бу оонньуу Аҕа дойдуну көмүскээччилэр күннэригэр уонна олимпиадага ананан ытытылына. Уопсайа 4 хамаанда кытынна: Граф Бизрегиттэн «КГБ», Кыһыл Дэриэбинэттэн «Сайдый», Аппааньттан «Саһарҕа» уонна «Виктория». 5 түһүмэхтээх күрэх кэнниттэн 234 очкону ытыты «КГБ» хамаанда I миэстэни ылла уонна көһө сылдыар кубогун тутта. II миэстэ – «Виктория», III миэстэ – «Саһарҕа» буоллугар.

Кулун тутар 12 күнүгэр Хаһалас Өктөмүттэн 12 киһилээх дьаһалта специалистара Хатыҥ-Арыы нэһилиэтин олохтоох дьаһалта үлэтин-хамнаһын, нэһилиэк тэрилтэлэрин, тутулла турар сана «Озернай» кварталы көрөн опыт атастаһан бардылар.

Кулун тутар 14 күнүгэр улууска ытытылыбыт «Далбар Хотун» куонкурууска Кыһыл Дэриэбинэттэн Анна Аполлоновна Охлопкова ситиһиилээхтик кыттан, «Айыс Хотун» номинация хаһаайкатынан буолла.

Кулун тутар 18 күнүгэр Намҕа Шестаков киинигэр И.Д. Винокуров – Чабылдан төрөөбүтэ 100 сылын арыыйы үөрүүлээх бизчэрэ, үрдүк таһымга ааста.

Кулун тутар 19 күнүгэр Аппааны бөһүөлөгэр ЯГСХА юридической факультетын доцена, биһир дойдулаахпыт Е.А. Пахомов нэһилиэтин бөксө консултация оҕордо. Бу күн Затоннааҕы ситэтэ суох орто оскуолаҕа «Духовно-нравственной иитии» темалаах региональной семинар ытытылына. Уопсайа 3 улуустан кэлэн кытыннылар.

Кулун тутар 18-20 күннэри-

гэр 2 №-дээх Намнааҕы профессиональной лицейгэ «Организация сетевой формы реализации профессиональных образовательных программ в профессиональных образовательных организациях РС(Я)» диэн республикатааҕы научнай-практической конференция буолла. Манна 7 хайысхаҕа 80-ча дакылаат ааҕылына. «Вариативность направления развития современной системы профессионального образования в РС(Я)» диэн хайысхаҕа профлией үөрэх чааһыгар производственной үлэҕэ директору солбуйааччы, Бочирова Оксана Вильгельмовна, «Вариативность форм получения образования по ФГОС в условиях перехода на новый закон об образовании РФ» диэн дакылаатынан кытынна уонна I миэстэни ылла.

Кулун тутар 20 күнүгэр Намҕа ытытылыбыт улуустааҕы «Сүктэр кыыс» куонкурууска Кыһыл Дэриэбинэттэн Николаева Алиса кыттан, бириистээх II миэстэҕэ тигистэ.

Кулун тутар 22 күнүгэр Искраҕа ытытылыбыт улуустааҕы «Аҕа күрүбэр» Аппааньттан Соловьев Семен Иннокентьевич уолунаан Василийдыын ситиһиилээхтик кытыннылар.

Кулун тутар 24 күнүгэр Хатыҥ-Арыы нэһилиэк тэрилтэлэрин икки ардыларыгар волейболга күрэх буолла. Уопсайа 11 хамаанда кытынна.

«Полярная звезда» куонкурууска «Сандаара» оҕо сайдар киинэ (сэб. Оконешникова А.С.) «Кустук» фольклорнай ансамбль (Эверстова Л.П.) III степеннээх лауреат буолла.

Кулун тутар ыйга түөлбөлөр икки ардыларыгар 3 күн устата ытытыга күрэх буолан ааста. Бу күрэхтэһии биридиэлээн хама-

анданан ытытылына. I миэстэ – Кыһыл Дэриэбинэ түөлбөгө, II миэстэ – Аппааньттан «Виктория», III миэстэ – Аппааньттан «Чэчир».

Улууска ытытылыбыт декоративно-прикладной быыстапкаҕа 3 оҕо бириистээх миэстэҕэ тиксэннэр, аны салгыы республикаҕа баран кыттар чиескэ түбэстилэр.

Кулун тутар 20 күнүгэр 2 №-дээх Намнааҕы профессиональной лицей иһинэн «Мисс лицей» диэн куонкуруус ытытылына. Уопсайа 6 кыыс кытынна. Щемякова Нарыйа (211 группа, оператор электронного набора и верстки) «Мисс лицей» үрдүк аатын ылла. I Вице-мисс – Копырина Сардана (121 группа, повар-кондитер), II Вице-мисс – Захарова Валентина (721 группа, продавец-кассир-контролер) буоллугар.

Кулун тутар 25-30 күннэригэр Аан дойдутааҕы сүүрүүгэ марафонец Николай Николаевич Матчигов көүлээһининэн Граф Бизрегэ – Дьокуускай куорат – Майа – Өлөчөй маршрутунан Никитин Родион Никитич салайааччылаах 10 киһи саастаптаах, ол иһигэр 2 үөрэнээччи профлиейтан Саввинова Сайыына 1 куурус устудьуонката (211 группа) уонна үһүс сылын марафонна кыттааччы Христофорова Анна 4 куурус устудьуонката (441 группа) кытытыны ыттылар.

Кулун тутар 29 күнүгэр түөлбөлөр икки ардыларыгар шорт-трекка күрэх ытытылына.

Хатыҥ-Арыытааҕы ветеринарнай эмтир сир биллэрбитинэн, нэһилиэккэ рейдэ түмүгүнэн, 351 ыт регистрацияламыт, 113 ыалга сылдьан кэпсэтии оҕоһуллубут.

Н.Д. СИВЦЕВА, Аппааны

КЫҤЫНЫ БАСТАКЫНАН

Хамаҕатта нэһилиэгэр Арыы Тиит бөһүөлөгэ саамай кырдыаҕас бөһүөлөгүнэн буолар. Манна 80-тан тахса олорор дьыаҕэ 400-тэн тахса киһи олорор. Икки нэһилиэк сэбиэтин депутата Захарова С.А. уонна Жиркова Е.Н. үлэһиттэр. Бу түөлбөнү орто оскуола учуутала Амбросьева Е.Д. салайан үлэһиттэр. Арыы Тиит олохтоохторо кэнники 2 сылга бары көхтөөхтүк улууссаҕа тахсаннар тымныы оҕонньору көрсүһэр уонна саас кыһыны атаарар бырааһынныгы үгэс быһыытынан ыттар буоллугар.

Муус устар 6 күнүгэр кыһыны атаарыыга мустубуттар Саасчаана кыыстарын ортолоругар уктан туран уопсай хоро-водунан саҥалаатылар. Ким да ойовоско көрөн турбата. Ытык кырдыаҕастара Винокуров У.Ф. аал уоту алҕаата, сахалыы тойугунан арыйдаата-айхаллаата. Ону ситэрэн биэрэрдии Нарыйаана Кондакова сахалыы ыллаата. Көр-нар, ырыа-тойук саҥаланнаҕа ити.

Частушкаһыттар күрэхтэригэр маннайгы миэстэни Еме-

льянова О.П., иккиһи Жиркова Е.Н., үсүһү Прокопьева М.М. ыттылар. Бу бириэмэҕэ сылабардар оргуйан үрүҥ паарынан өрүтэ ыһахтаннылар. Сылабардар оргуутугар I миэстэни Москвитина В.В., II м. – Петрова А.Н., III м. – Захарова А.И. ыттылар. Бастыҥ тортоахтарынан ааттаннылар: Кондакова М.Д., Петрова О.С. уонна Ядрихинская Н.Н. Көрдөөх оонньуулар «бөтүүктэһии», хаатынканы ыраах быраҕыы ытытылына. араас бытырыыстаах былааттары көрүү интэриэһи тарта. Велосипедтары кызгэтэн адалыы эмиз көрөхсөттө. Бу көрдөөх бырааһынныкка нууччалар «кыһыҥны кир-хох, дыан-дьаһах халлаанга көттүн» диэн чуучала онорон уматар үгэстээхтэр. Хамаҕаталар да бу үгэһи тумнубатылар. Бырааһыннык түмүгэр чуучала уматан ыраастан-нылар, арчыланнылар.

Ити курдук, Арыы Тииттэр кыһыннарын бастакынан атаардылар, саастарын бастакынан көхтөөхтүк көрүстүлэр.

Е. ФЕОФАНОВ, Хамаҕатта

ТҮӨЛБӨЛӨР СЭРГЭХТЭР

Дьахтар күнүгэр анаан нэһилиэкпит күөстээх аңардара «Голубой огонек» диэн бизчэри тэрээһиннээхтик ыттылар. Түөлбө салайааччыларын икки ардыгар «Мин түөлбө салайааччыта – кэрэ аңар» диэн күрэх буолла. Манна салайааччылар бэйэлэрин талба талааннарын, тугу барытын сатыылларын көрөн сөбөн махтайдыбыт. Ол иһин да биһиги түөлбөбит салайааччылары актыыбынай позициялаахтар.

«Талба талаан» номинацияны ылла Афанасьева Т.П., «Чаран» түөлбө, «Сатабыллаах асчыт» – Асоева М.Н., «Бэттиэмэ» түөлбө, «Салайар талаан» – Соловьева П.Р., «Эрэл» түөлбө буоллугар. Гран-при хаһаайкатынан Саввинова Дь.А., «Парковая» түөлбө начальнига буолла. Эр дьон бырааһынныктааҕы тортуруордулар. Дьахталларга остуол оонньуутун оонньотон сахалыы иһит, үрүҥ көмүс сүүйэн, остуолга олонор эрэн итиги чэйи иһэ-иһэ кэпсэтэн, арыт үҥкүүлээн сынньанан тарҕастылар.

Биһиги нэһилиэкпититтэн «Далбар Хотун» улуустааҕы күрэххэ Саввинова Дь.А. түөлбөбит начальнига, элбэх оҕо ийэтэ, эбэтэ ситиһиилээхтик кыттан кэллэ. «Күн-күбэй ийэ» диэн номинацияҕа тигистэ. Онон кыһыҥ өссө ситиһиини баҕарабыт.

«Кэриэс мал» диэн нэһилиэк музейин үлэһиттэҕэ Зырянова М.М., Нератова С.К. оскуола оҕолоругар наһаа үчүгэй тэрээһин ытытылар. Нэһилиэкпитигэр арааһынай нэһилиэстибэ кэриэс маллар бааллар эбит: иистэнэр массыына, кувшин, уруучука уо.д.а. араас нэһилиэстибэҕэ кэлбит маллар, ол иһигэр өссө

биир XVII үйэтээҕи үрүҥ көмүс ньуоска.

Түөлбөнэн теннискү күрэх буолла. I миэстэни «Бэттиэмэ» түөлбө ылла, начальниг Асоева М.И., II миэстэни ылла «Эрэл» түөлбө, начальниг Соловьева П.Р., III миэстэни ылла «Муоҕан» түөлбө, начальниг Иванова А.И. Бириистээх миэстэҕэ тиксидит хамаандалар грамотанан наҕараадаланнылар.

Оскуола оҕолоругар переменаҕа оһуохай буолар. Онтон нэһилиэтиннээх хас нэдиэлэ чэпиэрин аайы 3 чаастан буолар. Бисергэ, ииска, кылга, баантаҕа куруһуок үлэһити турар. Нэдиэлэҕэ биридэ буолар.

Скандинавская хаамыынан нэһилиэкпит дьоно утумнаахтык дьарыктанан эрэр. Администрация стадионна суол астарбыта. Онон стадионна киһи элбэх баҕайы, бары хаама сылдыаллар. «Доруобуйа бэйэбит илибит иһигэр» диэн девизтээх дьарыктаналлар.

VI спортивнай оонньуу чэрчитинэн координационной совет чилиэнэ Атласова У.П. общественноһо кытары кэлэн сүбэлэһэн, санаа атастаһан, ирэ-хоро кэпсэтэн астынан барда.

Олохтоох библиотекаҕа И.Д. Винокуров – Чабылдан 100 сылыгар аналаах төгүрүк остуол буолан ааста. Манна оскуола оҕолоро Илья Чабылдан олобун, айымньыларын, хоһоонорун аахтылар, олус интэриэһинэй төгүрүк остуолу иилээн-саҕалаан ытытылар Шарапова С.В., Нератова С.К., Зырянова А.М., бүтэһигэр «Хайыһар» диэн ырыанан түмүктэтибит.

П.И. СКРЯБИНА, Партизан

УЛАХАН СЭРГЭХСИЙИ

Быйыл Искра нэһилиэгэр культурнай олоҕор улахан сэргэхсийи буолла. Былырын күһүн Старковтар дьык кэргэн көһөн кэлбиттэрэ. Аҕалара Старков Андрей Петрович оскуолаҕа музыка учууталынан үлэһит. Ийэлэрэ Татьяна Васильевна, биология учуутала, олус үчүгэйдик хомуска оонньуур. Уоллара Виктор Андреевич олохтоох администрацияҕа экономистыыр.

Улууска ытытылыбыт уусуран көрүү фестивалыгар А. Старков айбыт ырыалара «Таптыбын» – секстет, «Истий, хомус ырыатын» – дьахталлар ансамблларын толорууларыгар лауреат аатын ыттылар.

Ыллан баҕалаах дьон ылыыр ырыаларыгар фонограмма онортороллор, музыкальной аппаратураҕа ытты үөрэнэллэр.

Инникитин даҕаны бу ырыа куттаах Андрей Петрович дьык

кэргэнэ Искраҕа дьык-уот туттан, олохсуйан ыччаптытын ырыа алыбыгар, кэрэ эйгэтигэр угуйа, уһуяа сылдыалларыгар баҕарыам этэ.

Соторутааҕыта улуус иһинэн «Аҕа күрүбэ» Искраҕа буолбута. Онон Горохов Христофор Петрович уолунаан Мичиллин кытыбыттар уонна I миэстэни ыттылар. Муус устар 3 күнүгэр республикаҕа ытытылар «Аҕа күрүбэр» Амаҕа күрэхтэһэ бардылар. Ситиһиилэри баҕарабыт.

Улууска «Сүктэр кыыс» күрэххэ Искраттан Горохова Туйаара кыттан III миэстэни ыттыла.

«Далбар Хотун» күрэххэ 6 оҕо ийэтэ Белолюбская Мария Афанасьевна кыттан «Намыһа Хотун» номинацияҕа тигистэ. Кулун тутар 30 күнүгэр Түбүбэ ытытылыбыт пенсионердар, ветераннар күрэхтэһиилэригэр Искралар эмиз кэчкэ ситиһиилэрдээхтэр. Сыл быраҕытыгар Дьяконова Мо-

трена Иванова III миэстэни, дартс оонньууга Дьяконова Василий Васильевич I миэстэни ыттылар. 5 көрүҥнээх күрэхтэһии түмүгүнэн хамаанданан III миэстэҕэ тигистилэр.

Кырдыаҕастар сэбиэттэрин председателинэн иккис сылын Аммосова Мотрена Афанасьевна таллынан үлэһити сылдыар. Кини Искра ситэтэ суох орто оскуолатыгар сааһын тухары учууталлыыр, норуот үөрэтириитин туйгуна. Быйыл кини үөрэтэр 3-с кылааһын оҕолоро В.В. Уһунуускай – Сэки айымньыларын ааҕыга улууска кыттан Максимов Сулус II миэстэни ылла. Оттон Бугаев Толя «Ступенька в науку» математика күрүбэр III миэстэни ылла.

Муус устар 5 күнүгэр Искраҕа нэһилиэк күнэ улахан, киэн программанын ытытылына.

М.Я. БЯСТИНОВА, Искра

ДЬОЛЛОХТОР КИМНЭЭХТЭРИЙ?

Хас биридди киһи саамай улахан үөрүүтэ тугуй? «Саҥа, сьып-сылаас, толору хааччылыылаах дьыа!» диэн элбэх киһи эппиэттибэ.

Адьыах хонуктааҕыта I Хомустаахха оннук дьолго 4 ыал тигистэ. Бөһүөлөк соҕуруу өттүгэр 4 квартиралаах эргэ дьыа баара, ол дьыани «Хаарбах дьыэлэртэн көһөрүү» программаҕа олоҕуран ОО «Комфорт» тэрилтэ (сал. Кондратьев А.А.) көтүрэн саҥа туттулар. 2013 сыл олохтоох ыччаттан биригээдэ тэринэн, саас саҕалаан, үлэни саҥа дьыл иннинэ бүтүрбүтэ. Ис үлэтэ бүтэн, сыйыа ыаллар дьыэлэригэр кириэн күлүүстэрин аҕыах хонуктааҕыта үөрүүлээх быһыга туттулар.

Ол дьоллоохтор кимнээхтэрий? Элбэх оҕолоох Александрова Клавдия Прокопьевна, ба-

лыһа санитарката, соҕотох ийэ. Үс кыра оҕолоох эдэр ыал Екатерина, Иван Рожиннар. Билигин ХИФУ устудьуонката кыра сылдьан, бу дьыаҕа олонор, тулаайах хаалбыта. Ол кэмгэ улуус баһылыга Корякин Дмитрий Панкратьевич дьыани Айтаҕа хаалларга уураах таһаарбыта. Эмиэ бу дьыаҕа олоҕорут Тимофеева Сардана ыттылар.

Улуус баһылыгын тутууга солбуйааччы Матвеев С.С., нэһилиэк баһылыга Жирков В.Г., дьыани туспут ОО «Комфорт» тэрилтэ салайааччыта Кондратьев А.А. дьыа күлүүстэрин истин тыллараынан эвэрдэлээн туран туттардылар. Үөрүүлээх түгэни алгысчыт Соловьев Ф.А. уонна «Мичээр» ансамбль үгүкүүһүтүгэр кызгэттилэр.

Е. НЕУСТРОЕВА, I Хомустаах

СПОРТ КҮННЭРЭ - ХАТЫҢ-АРЫЫГА

Хатын-Арыы нэһилиэгэр спорт министрствотун Күннэрэ муус устар 2 күнүттэн саҕаламмыттар. Маннайгы күн Хатын-Арыы нэһилиэгин тэрилтэлэригэр, оҕо сайдар киин-нэригэр, Граф Бизэргин Затон оскуолатыгар сырыттылар. 2 №-дээх профессиональной лицейгэ мастер-класс онордулар, волейбол уонна футбол көрүгэр

инструктора, «Спорт Якутии» хаһыат суруналыыһа Федор Федорович Рахлеев, СР үөрэҕиритин министрствотун оҕо спордугар директоры солбуйааччы Михаил Егорович Друзьянов буолан сырыттылар.

Хатын-Арыы нэһилиэгэ күүстээх бөбөстөрүнэн, быһый спортсменнарыннан киэнник биллэр. Ол курдук, сахалар-

Нам улууһугар VI-с спортивнай ооньуулар буолаллара 100 хонук хаалбытын бары үөрүүлээх быһыыга-майгыга бэлиэтэ-эбиһит. Бу үөрүүлээх тэрээһин биер бэлиэ түгэнинэн «Триумф» спортивнай киин директора Пинигин П.П. уонна «Хатын-Арыы нэһилиэк» МТ баһылыга Слепцов Ю.И. салгыы биергэ үлэлэр-хэр туһунан сөбүлүн түһэрсии докумуонугар илии баттаһыта буолла. Биһиги оҕолорбут, ыччаптыт номнуо тохсунньу ыйтан саҕалаан «Триумф» спортивнай киингэ үс төгүллээн түһэн, буор-босхо аһаан, угууан, күрэхтээн кэлбиттэрэ. Маны таһынан VI-с спортивнай ооньууларга фитнес күрэхтэр кыттар чиескэ тиксидит, Хатын-Арыы нэһилиэк фитнес спортивнай бөлөх кыргытара (сал. Попова Т.Г.) эмиэ киэрэн дьарыктанан, хонон кэлбиттэрэ. Манньык үтүө саҕалааһыннар баалларын тухары нэһилиэк ыччата инники кэккэбэ сылдьыа-ҕа, үрдүктөн үрдүк чыпчаалла-

2012 сыллаахха республикабыт президентэ Е.А. Борисов муус устар бастакы өрөбүлүн «Булчут» күнүнэн биллэриитэ. Онтон ыла ити өрөбүллэргэ улахан тэрээһиннээх «Байанай күннэрэ» ыгытыллар буоллур. Итинэн сибээстээн ааспыт өрөбүл күннэргэ, кулун тутар 23 күнүгэр Нам улууһун булчуттарын, балыксыттарын «Байанай» общественной түмсүү, Нам улууһун булт хаһайыстыбатын департаментин көбүлээһиннэринэн «Дьонкума хайатыгар» «Байанай» күрэхтэ буолан ааста. Бу күрэхтэһиигэ барыта Нам улууһун нэһиликтэригэр 12 хамаанда, 132 кыттааччы «Байанай» күрэхтин 16 көрүгэр илин-кэлин түһүстүлэр.

буолан ааста. Нам улууһун хамаанда-тыттан путевканы дьахталлар хамаандалара ыла. Хомойуох иһин, эр дьонно путевканы кыайан ылбатыбыт.

Кулун тутар 22-23 күннэригэр Дьокуускай куоракка оҕолорго буулдьанан ытыыга VI спортивнай ооньууларга кыттар быраабы ылар иһин биридиилээн уонна хамаанданан бастыыр иһин республика түһүлгэтэ буолан ааста. Бу улахан суолталаах күрэхтэһиигэ Нам улууһун оҕолорун хамаанда үчүгэйдик кыттан уопсай түмүккэ: I миэстэ – Чурапчы, II миэстэ – Горнай, III миэстэ – Сунтаар, VI миэстэ – Нам буоллулар.

***

БАЙАНАЙ КҮННЭРИГЭР

Күрэхтэһии суолтата сүрдээх улахан, манна бастаабыт хамаанда, ону кытта көрүгүнэринэн үчүгэй түмүгү көрдөрбүт кыттааччы республикаҕа ыгытыллар күрэхтэ кыттар быраабы ылар. Бу суолталаах күрэхтэһиигэ ыраах сытар кыра нэһиликтэртэн 10 кыттааччы, биер салайааччы, барыта хамаандаҕа 11 киһи, ону кытта баһылыктара бэйэлэринэн хамаанда ахсааныгар киэрэн дьоннорун көбүлээн, холобура Арбын нэһилиэгиттэн 20 хамаанда баһылык Соловьев Н.А., Салбан курдук ыраах сиртэн киэрэн хамаанданан да буолбатар, биридиилээн көрүгүнэргэ үс иһигэр киэрэн, грамота, бириис ылан сүргэлэрэ көтөбүллэн дьиэлэттилэр.

Кулун тутар 22 күнүгэр Ленскэй нэһилиэк оҕо спортивнай оскуолатын саалатыгар Нам улууһун комплекснай спартакиада тын шахмакка күрэхтэһиитэ буолан ааста. Улахан нэһиликтэргэ: I миэстэ – Ленскэй нэһилиэк, II миэстэ – Хатын-Арыы нэһилиэгэ, III миэстэ – Үөдэй нэһилиэгэ таһыстылар. Орто ахсааннаах нэһиликтэргэ: I миэстэ – Модут, II миэстэ – Партизан, III миэстэ – Хатырык хамаандалары инники күөҥнэ таһыстылар. Кыра ахсааннаах нэһиликтэргэ: I миэстэ – Бөтүг, II миэстэ – Арбын, III миэстэ – Таастаах нэһилиэгин хамаандалара бастаатылар.

***

Кулун тутар 17-21 күннэригэр Самара куоракка устугуулар икки ардыларыгар боксаҕа Россия чемпионата буолан ааста. Бу күрэхтэһиигэ Нам улууһуттан Үөдэй нэһилиэгиттэн биер дойдулаахпыт Иннокентий Зырянов 60 киилэбэ финалга Европа чемпионугар сабырыттан II миэстэни ылан, Россия чемпионатын үрүн көмүс призерэ буолбутунан уолбутун эбэрдэлээн туран, барҕа махтал тылбытын тиэрдиэбин.

49 киилэбэ Василий Егоров бастаан, аны күһүн балаҕан ыйыгар ыгытыллыахтаах Аан дойду чемпионатыгар кыттар быраабы ыла.

***

Кулун тутар 22-23 күннэригэр Дьокуускай куорат «Триумф» спортивнай комплексыгар Сэбиэскэй сойуус бочуоттаах маастара 75 саһыгар аналлаах хапсаҕайга биридиилээн уонна хамаанданан бастыыр иһин республика чемпионата буолан ааста.

Бу чемпионатка барыта республика араас мунуктарыттан 26 хамаанда, 300-тэн тахса кыттааччы 10 ыйааһынна халбас харата хапсаҕайга түөр-лангык ыраабыстылар.

Нам хамаанда бу күрэхтэһиигэ эрдэттэн бэлэмнэнэн, тэринэн, күүстээх сыал-сорук туруоруан 47 бөбөһү илдьэ киэрэн атын улуустар хамаандаларыгар күүстээх утарсыны оҕорон, үчүгэй түмүктэри аҕалла. Эр дьонно 90 киилэбэ Семенов Вадим, с/м, – II миэстэ, 90 киилэттэн үөһэбэ Кутуков Василий, с/м, – III миэстэ. Ветераннар 60 киилэбэ Парников Николай, с/м, – III миэстэ, 80 киилэттэн үөһэбэ – Румин Александр, с/м, – I миэстэ.

Уопсай хамаанданан түмүккэ 26 хамаандаттан 24 хамаанданы кэннилэригэр хаалларан, Үөһэ Бүлүү кэнниттэн Нам хамаанда II бириистээх миэстэбэ таһыста. Уруй буоллун Нам хамаандагыгар!

И.А. УВАРОВСКАЯ – КҮРҮЛГЭН, Нам

табаарысты көрсүһүү буолла. Онтон муус устар 3 күнүгэр И.Е. Винокуров аатынан Хатын-Арыы орто оскуолатыгар СР спордун министртин солбуйааччы Агафонов Владимир Васильевич салайылыах иккис бөлөх кэлэн кыттыһыны ыла. Бөлөххө олимпийскай чемпион, Аан дойду чемпиона, СССР спордун үтүөлээх маастара Павел Павлович Пинигин, «Республиканский центр адаптивной физической культуры и спорта» республикатааҕы тэрилтэ директора Анастасия Семеновна Михайлова, олимпийскай резервэ училищетын боксаҕа тренерэ Александр Григорьевич Петров, Табаа оскуолатын физкультураҕа учуутала Дмитрий Анатольевич Ястребов, 16 №-дээх «Золотинка» оҕо сайдар киинин физкультураҕа учуутала Илья Дмитриевич Климов, скандинавскай хаамыы-

тан бастакы Сэбиэскэй сойуус сүүмүрдэммит хамаандатыгар кирибит Семен Дмитриев, Саха сирин сүүмүрдэммит хамаандатын бастакы састаабыгар кирибит Ким Марков о.д.а. бааллар.

ры дабайыа. Көрсүһүү түмүгэр «Дуорай» эр дьон ансамблы «Саха тустууга» диэн ырыанан өрө күүрүүлээхтик ыллаан түмүктэттилэр.

И.Д. СИВЦЕВА, Аппааны

БЭРДИ – БЭРТ, ҮЧҮГЭЙИ – ҮЧҮГЭЙ БАҔЫЙАР

Ааспыт ыйга Модут нэһилиэгин спортивнай саалатыгар Советскай союз норуоттар икки ардыларынааҕы кылаастаах маастара, Россия чемпиона, Ньурба улууһун Чапанда уонна Нам улууһун Модут нэһилиэгин бочуоттаах олохтооҕо Егор Николаевич Алексеев бириһингэр көңүл тустууга республикатааҕы түһүлгэ буолан ааста. Бу күрэхтэһиигэ барыта 9 хамаанда, 65 спортсмен кытынна. Олор быыстарыгар I – Аан дойдутааҕы кылаастаах спорт маастара, 23 – спорт маастар, 23 – спорт маастарыгар кандидат уонна 18 – I разрядтаах пртсменнар бааллар. Күрэхтэһии кылаабынай судьуйатынан Окоёмов Семен Сергеевич, норуоттар икки ардыларынааҕы кылаастаах судьуйа, үлэлээтэ.

Күрэхтэһии үөрүүлээх аһылытыгар Модут нэһилиэгин баһылыга Шамаев Г.Н. кирири тылы эттэ уонна Е.Н. Алексеев-ка бочуотунай грамота туттарда, ону таһынан «Модут нэһилиэгин бочуоттаах олохтооҕо» диэн бэлиэни кытта убаһа сертификатын туттарда. СР спорка министрствота «Спорт бэтэрээнэ» диэн бэлиэни, Нам улууһун баһылыга Атласов А.П. «МТ сайдытыгар кылаатын иһин» диэн бэлиэни, спорт уонна физическай култуура управлениета бочуотунай грамотаны, үрдүкү маастарыстыба оскуолаты эбэрду суругу кытта 20 тыһ. сертификаты, Ил Түмөн бочуотунай грамотаны, Чурапчылар «Боотурускай улуус төрүттэммитэ 375 с.» анаан оҕоһуллубут анал бэлиэни туттардылар. Ону таһынан, күрэхтэһиигэ кэлбит ыадыттар бэйэлэрин махтал суруктарын, бэлэхтэрин туттардылар.

Күрэхтэһии сүрүн уратытынан аны сайын ыгытыллар Россия чемпионатыгар сүүмүрдээһин буолар. Күрэхтэһиигэ миэстэлэри таһынан анал номинациялар олохтоннулар. Ол курдук, «Турнир бастың тустууга» – Ефремов Вячеславка (ХИФУ – Горнай) СР тустууга сүүмүрдэммит хамаанда салайааччыта Иосиф Михайлов 10 тыһ. сертификат, «Үчүгэй техникатын иһин» – Иванов Антонна (Дьокуускай) «Строительный рынок» ТЦ «СТИНЛ» эрбиини, «Кыайыыга дьулуруун иһин» – Семенов Сергейгэ (Нам), «Давыдов А.Г.» ИП «Hammer-tux» диэн дрели, «Турнир бастың арбитра» – Егоров Г.П. Ил Түмөн депутата Прокопьев В.М. «Bosch» дрели, «Е.Н. Алексеев бастың үөрэнээччигэ» – Семенов В.Е. Егор Николаевич биергэ үөрэммиттэрэ телевизир туттардылар.

Сүрүн күрэхтэһии кэнниттэн хапсаҕайга «Аан Дархан» ааты 9 спортсмен былдыаста. Кыайылааһын Уус-Алдантан сылдьар Евгений Алексеев буолла, онон Модуттар туруорбут убаһаларын илдьэ барда.

Дьэ, бу курдук, чачы даһаны, Модуттар үчүгэй күтүөттээх буоланнар көңүл тустуунаар-саарга албан аатырдыбыт, Россия, Европа, Аан дойду түһүлгэлэригэр тийиэ тустубут чулуу тустууктардаахтар.

***

Олунньу 14-16 күннэригэр Дьокуускай куорат «Модун» спорткомплексыгар мас-рестлинггэ биридиилээн уонна хамаанданан бастыыр иһин республика чемпионата буолан ааста. Бу улахан таһынаах күрэхтэһиигэ барыта 26 хамаанда, 304 спортсмен кытынна. Ол иһигэр

55 спорт маастара, 76 – спорт маастарыгар кандидат, 65 – I-кы разрядтаахтар бааллар. Нам хамаандата 30 кыттааччылаах толору састаабынан киэрэн үчүгэй түмүгү ситистэ. Хамаанданан уопсай түмүккэ, 1 м. – Мэнгэ-Ханалас хамаандата, 2 м. – Таатта хамаандата, 3 м. – Чурапчы хамаандата, 4 м. – Нам улууһун хамаандата ыллылар.

Биридиилээн ыйааһыннары ылан көрөр эбит буоллааха, эр дьонно 74 киилэбэ барыта 32 спортсмен кыттыбытыттан Намтан спорт маастара, XIX-с төгүлүн ыгытыллыбыт Манчаары ооньууларын 74 киилэбэ чемпионна, XVII-с төгүлүн ыгытыллыбыт республика чемпионатыгар кыттан бастакы миэстэ диэни билбэккэ сылдьыбыт Анатолий Гладков быһыл, «Байанай» тосхойон, республика ааттаахтарын 2:0 ахсаанынан сабырыталаан, бастакытын республика чемпиона буолла. «Спорт – тулуур, спорт – дьулуур» диэн маны этэн эрдэхтэрэ. 105 киилэттэн үөһэ ыйааһыннаахтарга Евгений Иванов чемпионнаата. Бу ыйааһынна Олег Барашков сүрдээх таһаарылаахтык киирсэн дьон болдомготун тарта.

Дьахталлар киирсиилэригэр сорохтор республика улахан таһынаах күрэхтэһиигэр бастакы кыттыылары буолар эбит. Ол курдук, 68 киилэбэ Константинова Намина (I Хомуस्ताах) – 5 м., 74 киилэбэ Саввинова Люция (Модут) – 6 м., 82 киилэбэ Ли Саргылана – 4 м. буоллулар.

Кэлэр өттүгэр мас-рестлинггэ тренер көрүлүн сөптөөх дьарыгы бардахтарына киирсиэхтэрин сөп эбит диэн санааҕа каллибит.

И.А. УВАРОВСКАЯ – КҮРҮЛГЭН, Нам

Чөл олох - олохпут түһэ

Муус устар 4 күнүгэр Н. Рыкунов аатынан улуустаагы библиотека саастаны ситэ илик оҕолору реабилитациялыыр Намнааҕы киин, «Нам улууһа чөл олох иһин» общественнай түмсүү уонна үөрэх управлениетин тэрийиитинэн дэҥнэ көстөр талааннаах ураты киһиэхэ, чөл олох туһугар бэйэтин сүдү кылаатын киллэр-

УГЛОВСКАЯ ААҔЫЫЛАР

бит хирург идэлээх, 8 монография, 600-кэ научнай ыстатыһа, 13 кинигэ, художественнай-публицистическай сурунаалларга 200-тэн тахса ыстатыһа ааптарыгар Федор Григорьевич Угловка анаан оҕолорго, төрөспүттэргэ уонна педагогтарга бастакы республикатааҕы чөл олох туһугар ананымт дакылааттары ааҕы буолла. Тэрээһин сүрүн сыалынан – сокуоннай саастарын ситэ илик оҕолору чөл олоххо сыһыарар араас көрүннээх технологиялары туттууга опыт атастаһыта буолар. Тэрээһингэ, улуустуугар, Саха сиригэр чөл, доруобай олоҕу көбүлүүр Нам улуунун баһылыгын социальнай бопкуруостарга солбуйаачы Дьяконова В.Н., «Ленский нэһилиэк» МТ баһылыга Новгородов А.Г., сокуоннай саастарын ситэ илик оҕолору реабилитациялыыр Намнааҕы киин дириэктэрэ, «Нам улууһа чөл олох иһин» общественнай түмсүү председателэ Маркова Л.М.,

психологическай-медицинскэй социальнай арыаллааһын республикатааҕы киин социальнай педагога Неустроева С.П., республикатааҕы наркологическай диспансер клиникескэй психолога Долгунов В.А., социологическай чинчийи гуманитарнай институтун сотруднига Жегусов Ю.И. кыттааччыларга бэйэлэрин эвэрдэлэрин тириэртилэр уонна чөл, доруобай олоҕу баҕардылар. Ленский нэһилиэк баһылыга Новгородов А.Г. көбүлээн «Радуга» (дир. Воронин Е.М.), «Светлана» (дир. Макарова С.И.), «Туйаара» (дир. Изюков А.Г.), «Ветеран» (дир. Осипова А.Д.) уонна «Дисплей» (дир. Олесов С.С.) маҕаһынар спонсордаан сокуоннай саастарын ситэ илик оҕолору реабилитациялыыр Намнааҕы киингэ улахан ЖК телевизору туттарда. Республикааҕы Угловская ааҕыларга Анаабыр, Кэбээйи, Олүөхүмэ, Бүлүү улуустарыттан, Дьокуускай куораттан кэтэхтэн уопсайа 17 үлэнэн кы-

тыннылар. Онтон, манна, Нам улуунуттан уонна Хаҥалас Өктөмүттэн 27 үөрэнээччи, 22 педагог уонна төрөспүт дакылааттарын аахтылар. Ол курдук, детсад уонна алын сүһүөх кылаас оҕолоругар Нам 2-с №-дээх оскуолатын 3 «б» кылааһын үөрэнээччилэрэ Алексеев Алеша уонна Габышева Кира «Ключики к нашему здоровью» дин дакылааттарынан 1-кы миэстэ, Нам 2-с №-дээх оскуолатын 3 «а» кылааһын үөрэнээччитэ Кастаев Сима «Вредные привычки младших школьников» – 2 миэстэ, Партизан оскуолатын 2 кылааһын үөрэнээччитэ Нератова Оля «Чөл олох» – 3 миэстэ буоллулар. Ортоку сүһүөх үөрэнээччилэригэр (5-8 кылаастар) Нам улуустаагы гимназиятын 8 «б» кылааһын үөрэнээччитэ Соловьева Света «Моя семья выбирает ЗОЖ» – 1 миэстэни, Нам 1-кы №-дээх оскуолатын 8 «а» кылааһын үөрэнээччилэрэ Неустроев Федот уонна Захаров Степа «Факторы твоего здоровья» – 2 миэстэни, Нам 1-кы №-дээх оскуолатын 7 «а» кылааһын үөрэнээччитэ Румянцова Настя «О вреде наркотических средств» уонна Хатын-Арыы оскуолатын 8 «а» кылааһын үөрэнээччитэ, Сыро-

ватская Витольд «Наркотик сага көрүннэрэ» – 3 миэстэни ылылар. Урдүкү сүһүөх үөрэнээччилэригэр (9-11 кылаастар) Охлопков Андрей, Хатын-Арыы оскуолатын 9 «б» кылааһын үөрэнээччитэ – «Курение и мы» 1 миэстэ, Григорьева Фаина, Нам 1-кы №-дээх оскуолатын 11 «б» кылааһын үөрэнээччитэ – «Акция «Наша улица – против» 2 миэстэ, Халдеева Инна, Партизан орто оскуолатын 8 «б» кылааһын үөрэнээччитэ – «Мой выбор – ЗОЖ» 3 миэстэ табыстылар. Онтон төрөспүттэргэ манньк сыанабыл табыста: 1 миэстэ – Оконешников П.Н. (Хатын-Арыы), 2 миэстэ – Сивцева М.П. (Нам), 3 миэстэ – Лукинова М.И. (Хатын-Арыы). Педагогтарга 1 миэстэ – Винокурова О.В. (Нам, баспытаатал), 2 миэстэ – Баянаева П.Д. (НПК, педагог-психолог), 3 миэстэ – Попова Н.Е. (Нам улуустаагы гимназията).

Бу миэстэлэспит үөрэнээччилэр, педагогтар, төрөспүттэр грамотанан уонна өйдөбүннүк бириистэринэн наҕараадаланылар, кыттааччылар кыттыбыттарын туоһулуур сертификаты туттулар.

С. АРГУНОВ

Учуутал - уус чулуута

Саха народнай суруйааччыта Софрон Данилов: «Учуутал үлэтэ үөрэх, өй үлэтэ эрэ буолбатах-сүрэх үлэтэ»,-диэн суруйбуттаах. Чахчы да дууһатын, сүрүүн ууран туран үлэтиир учуутал олохтон оҕону иитиигэ-үөрэтиигэ аныыр. Биир онук киһинэн биһиги оскуолабыт выпускнига, СР үөрэҕиритин туйгуна, «Үөрэнээччилэр сөбүлүүр учууталлара» бэлиэ хаһаайына Винокурова Саргылаана Николаевна буолар. Бүгүн мин бу идэтигэр бэринилээх бастың үлэти, учуутал идэтин утумнааччы уонна истин ийэ туһунан кылгастык аарааччыларга билиһиннэриэхпин баҕарабын.

Ити курдук, 30-ча сыл устата төрөспүттэр, оҕолор махталларынан угуттанан учуутал түбүктээх үлэтигэр бэринилээхтик үлэли-хамсыы сылдьар.

Опыттаах учуутал урогунан эрэ мунгурдаммакка, урок таһынан эбии дьарыктары мэлдьи ыытар, хас биирдии үөрэнээччигэр ийэли кыһамнытын уураар. Маны таһынан, дьоруудаах оҕолору чинчийэр үлэҕэ сыһыаран утумнаахтык дьарыктыыр, үөрэнээччилэрэ «Инникигэ хардыы», «Наукаҕа үктэл», онтон да атын НПК-ларга сылын ахсын ситиһилээхтик кытталар. Бастакы учууталларыттан чинчийэр үлэҕэ сабыллан, салдыы дьарыктанан республика, Россия таһымыгар тахсыбыт үөрэнээччилэрэ

олус ыарыһах, куттас этэ. Учууталбыт кинини бэйэтин кыаҕар эрэнэргэ, сөпкө сыаналанарга үөрэпитэ, нуучча тылыгар дьоруун арыйбыта. Олус элбэхтик грамматикаҕа, логическай толкуй, өйгө тутар дьоруун сайдарыгар дьарыктыыра. Уруокка учебнигынан эрэ мунгурдаммак, элбэх эбии литератураны туттар».

Маны таһынан, Саргылаана Николаевнаны төрөспүттэр саҕабыллаах кылаас салайааччытын быһыытынан эмиэ сыаналыыллар. **Новгородова М.Е.**: «Саргылаана Николаевна төрөспүт комитетын кытта ыкса сибээстээхтик үлэлиир. Аныгы кэм ирдэбилгэр сөп түбэһиннэрэн төрөспүтү педүөрэхтээһингэ улахан болҕомтону уураар. Кылаас иһигэр ытыллар меропр-

олталаах, хас биирдии оҕо киһи быһыытынан иитиллэн тахсарыгар акылаат уураар аналлаах. Оттон Саргылаана Николаевна иитэр үлэни саҕабыллаахтык тэрийэр учууталлартан биирдэстэрэ. Салайар кылааһын оҕолоругар ийэли сыһыанынан, кыһамнытынан төрөспүттэр махталларынын ылынар ылар.

Саргылаана Николаевна тустаах үлэтин ээ мунгурдаммак, кини-энтузиаст учуутал. Оскуолабыт историятын үйэтиитигэ улахан кылаатын киллэрбит

баҕарар үлэ түмүктээх, ситиһилээх булар. Хомойуох иһин, Андрей Егорович инникигэ элбэх былаанаах үлэли-хамсыы сылдьан, соһуччу ыарахан ырыыттан биһиги кэккэбиттэн туораабыта.

Ол эрэн утум салданар. Кинилэр түөрт оҕолоруттан Андрейдаах Аня аҕаларын көбүлээһининэн саҕалаабыт дьарыктарын быһан кэбиспэтэхтэрэ. Туризм, спортивнай ориентированиенан утумнаахтык дьарыктаммытара. Аня устудьуоннуур кэмнэригэр университет бастын спортсменката этэ, Алданга буолбут Саха сирин спортивнай ооньуулар спартакиадаларын икки төгүллээх призера. Билигин ХИФУ ФЛФ журналистика салаатын бүтэрэн, Санкт-Петербурга үлэлиир.

Уоллара Андрей Андреевич аҕатын туйаҕын хатаран, төрөбүт оскуолатыгар география учууталынан үлэлиир. Улахан кыыстара Елена Андреевна – тыл үөрэхтээҕэ. СГУ Саха филологиятын, культуратын факультетын иһинэн «омуктылын учуутала» салааны бүтэрбитэ. Билигин П.А. Ойуунускай аатынан литературнай музей фондатын сэбиэдиссэйэ. Кыра кыыс Айыына улуустаагы гимназия 9-с кылааһын бастын үөрэнээччитэ. Саргылаана Николаевна оҕолоро бары даҕаны оскуола бастын үөрэнээччилэрэ, активистара этилэр. Сордох ийэ күүстээх санаалаах буолан түөрт оҕону атаар туруоран, утум салдааччыгына иитэр-такайар. Оттон удьуор утумнаана, ситим салданара бу дьиз кэргэн холбурар дьэнкэтик көстөр дии саныбын. Анна журналист идэтин талбыта, Елена музей үлэтигэ буолбута эмиэ мээһэ буолбатах. Эбэлэрэ Елена Ивановна «Энциэли», «Кыым» хаһыаттарга общественнойнай корреспондент буолар, оттон Саргылаана Николаевна кэрэхсиир дьарыга – музей үлэтэ.

Бу курдук үлэли-хамсыы, үөрэтэ-такайа сылдьар түөрт оҕо иһирэх ийэтэ, үс сизн ийэбэс эбэтэ - мин үлээннээһин. Күндү дьүөгэбитин, биир идэлээхпитин Саргылаана Николаевнаны үйэ анардаах үлэтигэр үлэни и сүрэхпитигэр истингин эвэрдэлибит. Кэлэр кэскили түстүүр айымнылаах үлэҕэр өссө үрдүк ситиһиллэри, тус олоххор толору дьолу, кэнчээригэр кэрэни, үтүөнү баҕарабыт. Эн дьиз кэргэнгэр эйэ эрэ эңгэрдэстин, үөрүү эрэ үксээтин!

В.П. НИКОЛАЕВА,
алын сүһүөх кылаас учуутала
(Төлбүрдээх төрүөккэ бачээттэнэр)

ҮӨРЭММИТ БИҢИГЭ-ҮЛЭТИН КЫҤАТА

Кини 1 Хомустаах оскуолатын 1981 сыллаахха ситиһилээхтик бүтэрээт, Комсомольскана-Амуре куоракка пединститутка үөрэнэ кирибитэ. Учуутал идэтин таларыгар сүрүн оруолу ийэтэ – педагогическай үлэ ветерана, Нам улуунун Ытык киһитэ Неустроева Елена Ивановна ылбыта диэтэхпинэ алҕаабабыт буолуо. Елена Ивановна үөрэхтээһин эйгэтигэр 42 сыл устата математика, физика учууталынан үлэлээн кэлбитэ. Саргылаана онон учуутал уустук үлэтин оҕо эрдэбиттэн билэн улааппыта. Ийэтигэр көмөлөһөн араас карточкалары, уруһуйдары, нагляднай пособиелары онгорсоро. Оттон алын сүһүөх кылаас учуутала буоларыгар олук уурбут киһинэн бастакы учуутала Аграфена Николаевна Софронова буолар. Кини маннайгы учууталыгар ытыктабыла, убаастабыла идэтин таларыгар ордук сабыдылаабыта.

Үөрэҕин бүтэрээт, төрөбүт оскуолатыгар кэлэн, талан ылбыт идэтинэн таһаарылаахтык, айымнылаахтык үлэлээн барбыта. Бииргэ үлэлиир аҕа коллегалара улууска бастакынан ытыллыбыт эдэр учууталлар күрэхтэригэр кыттарга сүбэлээбиттэрэ. Саргылаана Николаевна бу күрэххэ «Сыл бастың уруога» номинация кыаһы ылаабын буолбута. Эдэр учууталга ити үрдүк сыанабыл буолбута. Кини ыытар уруоктара чахчы да куруук кэрэхсэбиллээх, үрдүк таһымнаах буолаллара. Хас биирдии уроугар кичэллээхтик бөлөмнөнэрэ, урок ахсын араас көрдөрөр матырыяаллары оҕо болҕомтотун тардаргына онгостон кэлэрэ.

аҕыаҕа суохтар.

Саргылаана Николаевна олох уларыйытын кытта тэҥнэ кириэр сана сүүрээһинэри үлэтигэр киллэрэн ийэр саҕабыллаах учуутал. Информационнай технологияны уруокка туттууну биир бастакынан киллэрбит учууталлартан биирдэстэрэ. Кини саха тылын синонимнарын тылдьытын электроннай пособие онгостон республикаҕа тарватта. Учуутал олоҕо дьонго тутатынан сыаналанар, үөрэпит оҕолоругар салданар. Үйэ анардаах үбүлүйүн бэлиэтиир биир идэлээхпит Саргылаана Николаевна чахчы да убаастанар, ытыктанар учуутал буоларын туоһутуунан төрөспүттэр ахтыларыттан быһа тардан холбурдаан араалабыт.

Перевалова Н.П.: «...Мин, тус бэйэм, Саргылаана Николаевнаны олус сыаналыбын. Мин кинини улахан оркестр дирижэругар тэнниэхпин баҕарабын. Кини – палочката суох дирижэр. Бэйэ предметин эңкилэ суох билии – бу сөүмүр талаан. Ол оҕо тийиитэ – бу кини билиитэ, ситиһиитэ.

Туох барыта бөҕө акылааттаах буолуохтаах. Ол иһин мин оҕо инники оҕолор миэстэтин булунарарыгар, идэтин таларыгар, киһи быһыытынан бэйэтигэр ирдэбиллээх, киэн билиилээх буоларыгар маннайгы олугу онгоруоччунан, түстээччинэн кини маннайгы учуутала буолар дии саныбын...».

Охлопкова Г.И.: «Саргылаана Николаевна кыра кылаас учууталыгар олус барсар. Ийэли истин сыһыаннаах, кыра оҕо сатаан нэмин булан ирдэбили турорар. Мин оҕом кыра сылдьан

ятиелар үрдүк тэрээһиннээхтик бараллар...».

Константинова В.А.: «Саргылаана Николаевна урок эрэ ыытарын мунгурдаммак, кини олус үчүгэй кылаас чаастарын ыытар уонна онно төрөспүттэри табыастаахтык туттанар. Төрөспүттэри кытта сибээһи олох быспат. Биһиги-төрөспүттэр эмиэ оҕолорбут курдук кинини убаастаан «учууталбыт» диибит...».

Кривошапкина К.Н.: «...Былыргы дьиз акылаатын бөҕөгына туттаахха, ол дьиз өр сылларга эмэфириккэ туура дириллэр. Ол курдук, кыра кылаастарга улахан акылааты начальнай кылаас учуутала уураар. Үчүгэй олугу уурбут учуутал оҕолоро, үөрэнээччилэрэ үөрэхтээх, киэн билиилээх дьон буола үүнэн-сайдан тахсаллар. Биир манньк учууталынан биһиги Саргылаана Николаевнаны ааҕабыт. Кини оҕолорго сыһыана ураты, оҕолору дьоруударынан, талааннарынан көрөн болҕомтотун уураарын бэлиэтиибин». Саргылаана Николаевна салайар кылаастара төрөспүт комитетын көрүү куонкурустарыгар бириистээх миэстэлэри, икки төгүллээн «Бастың кылаас» аатын ылбытара.

Учуутал уонна иитээччи... Быстыпат ситимнээх биир өйдөбүлү биэрэр тыллар. Мин санаабар, учуутал иитээччи быһыытынан инники турар. Ханньк баҕарар үөрэнээччи учууталын өйүгэр хатанан хаалбыт иитэр түгэнинэн сылаастык ахтар-саныыр. Үөрэтии – учуутал сүрүн үлэтэ, иитии – учуутал ураты эйгэтэ. Ордук алын кылаас учууталыгар иитии үлэтэ сүрүн су-

төһүү киһи буолар. Улууска бастакынан оскуола историятын үөрэтэр, сырдатар виртуальной музейы онгостон республикаҕа тийэ сэнээриини ылбыта. Бу музей матырыяалыгар олоҕуран 2007 сыллаахха оскуола ветеран учуутала, РСФСР үөрэҕиритин туйгуна, СР Учууталлар учууталлара, Нам улуунун Ытык киһитэ Алексеева Галина Георгиевнанын оскуолабытыгар музей – хоһу тэрийбиттэрэ. Маны үлэтин кытта ситимнээн нэһилиэккэ ытыллар араас куонкурустарга үөрэнээччилэрин кытыннарар, ону кэккэ бэйэтэ эмиэ көхтөөхтүк кыттар, бэйэтин сэмэй кылаатын киллэрсэр. Ол курдук, кини 1 Хомустаах нэһилиэгин гербэтин соавторынан буолар.

Дьиз иһинээҕи эйгэтэ эмиэ оскуоланы кытта ыкса сибээстээх. Кэргэнэ Андрей Егорович улууска, республикаҕа опыта үгүстүк тарваамыт география учуутала этэ. Андрей Егорович, учуутал эрэ буолбакка, «Горизонт» туристическай кулууп салайааччытын быһыытынан үрдүк таһаарылаахтык үлэлээбитэ. Манна барытыгар Саргылаана Николаевна өйбүлү, тирэх буолан тэҥнэ тэрийсэрэ, көмөлөһөрө. Өйдүүр, өйүүр киһи аттыгар баар буоллаҕына хаһан

Учуутал – уус чулуута

2013-2014 үөрэх сылыгар Модут орто оскуолатын химия учуутала РФ үөрэтирин туйгуна, «Учууталлар учууталлара», Саха республикатын үөрэтирин бочуоттаах ветерана Ядрихинская Дарья Григорьевна орто дойдуга айыллан, таптыыр идэтин баһылаан, учуутал бочуоттаах аатынан айан-тутан, үлэлээн-хамсаан кэлбитэ 51 сылын туолла.

Дарья Григорьевна 1960 сыллаахха Хатырык уон кылаастаах оскуолатын үөрэнэн бүтэрбитэ. Оччотооҕу оскуола директора Михаил Алексеевич Сивцев биир күн ыгыран: «Магадан куоракка пединститутка математика учууталын идэтигэр үөрэнэ бар», - диин сүбэлээбитэ. Ону сөбүлэммэккэ комсомольскай путевканы М.К. Аммосов аатынан совхоз Модут отделениетыгар ыанньыксытынан үлэли тэксыйты. Сыл буолан баран Михаил Алексеевич Намнааҕы РОНО сэбиэдиссэйинэн ананан олорон, Түбэҕэ кыра кылаас учууталынан үлэҕэ ылбы-

стабылынан туһанара. Ол кэмгэ химия предметэ государственнай экзаменна булгуччулаах предмет быһытынан туттарыллара. Дарья Григорьевна үөрэх сыла саҕаланарыттан, балаҕан ыйыттан 1-кы нүөмөрдээх билиэттэн саҕалаан бэлэмнээн баран зачет тутар этэ. Улахан болҕомтотун оҕо логическай толкуйа сайдарыгар анаан задача суотугар, химическай терминнэ-

дуг оскуолатын оҕолоро химия предметинэн үөрэххэ кирииллэрэ, улуустааҕы государственнай олимпиадаҕа, бүтүн Россиятааҕы химия чемпионаттарыгар, оскуола, улуус, регион, республика, Россия научнай-практическай конференцияларыгар ситиһиллээхтик кытталлар. Ол курдук, 11 кылаас үөрэнээччитэ Михайлова Соңа, 10 кылаас үөрэнээччитэ Осипова Настя Россиятааҕы конференциялар дипломаннарынан буолбуттара. Осипова Настя 2011 сыллаахха Бүтүн Россиятааҕы Н.Э. Бауман аатынан Москва техническай университета ытыр «Академия юных» оскуола-семинарыгар проектар куонкурустарыгар дипломант буолбута. Настя Дарья Григорьевна салалтатынан Саха сиригэр, Алтай, Санкт-Петербург мүүттэрин эмтиир свойстволарын тэннэн көрбүттэрэ. Михайлова Соңалын Дарья Григорьевна Модут күүллэрин уутун үөрэтэн Татарстан республиката ытыр Поволжскай, Ярославль куоракка ытыттылар «Открытие» конференцияларыгар 2013, 2014 сылыгар ситиһиллээхтик кыттылгытара. 2012 сыллаахха Бүтүн

малаахтык ытытахтаах. Оҕо интэриэһиттэн дьоҕурун быһаарыахтаах. Хас биридди урукка оҕо билиитин бэрэбиэркэлээн оҕо бэйэтигэр эбэтэр кыаллыбатаҕына учуутал анализтаахтаахын. Эбии соруудахтар билии-көрүү итэҕэстэрин туоратыга аныахтаахтар, сибээстиир системалаах буолуохтаахтар.

- Урукку кэм уонна билигин олох оҕолоро туох уратылаахтарый?

- Урукку кэм оҕото үлэһит уонна эппиэтинэстээх, билигин оҕо сайаҕас, информацияны ылар зыгытэ киэн.

- Эдэр учууталларга туһаан ханнык кэс тылы этиэн этэй?

- Оҕо эрэлгитин сүтэримэн. Оҕо эйэҕэстик сыһаннаһан, оҕо эрэлин ылын.

- Урукку государственнай уонна билигин биир кэлим экзамэннар тустарынан эн санаан?

- Системалаахтык үөрэтэр буоллаҕына урукку да, билигин да экзамэннары оҕо ситиһиллээхтик туттарыан сөп. Экзамэннар бэйэлэрин кэмнэринээри олох ирдэбиллэрэ буолаллар.

УЧУУТАЛ ҮРДҮК ААТЫН ЧИЭСТЭЭХТИК СҮГҮҮ

та. Күнүгэр Хатырык орто оскуолатыгар начальнай кылаас учууталынан ыгырыттылар. Оскуола директора Бочкарев Владимир Иванович, уопуттаах Мотрена Алексеевна Винокурова уонна Нектягаева Александра Кирилловна биир ый үөрэттэрэ-үөрэттэрэ учууталлаллар. Ити курдук, оҕо эрдэҕиттэн учуутал буолуу умсулҕаныгар куустаран 1962 сылтан үөрэтээччи уонна итэҕэччи идэтинэн үлэтин саҕалаабыта.

1965 сыллаахха Дьокуускайдааҕы государственнай университет биолого-географическай факультетыгар үөрэнэн, 1970 сыллаахха ситиһиллээхтик бүтэрбитэ. 4 сыл Хатын-Арыс орто оскуолатыгар химия, биология, география учууталынан таһаарылаахтык үлэлээбитэ. 1974 сылтан Хатырык орто оскуолатыгар химия учууталынан үлэтин саҕалыйар. Ол күнтэн ыла сылайары билбэт эрчимнээх, ылыннарылаах тыллаах үлэһит, үөрэнээччи билиитин ханатарга күннэтэ саҕаны көрдүүр, уруккунан уоскуйбат уратылаах буолан, учуутал аатын эрэллээхтик, үрдүктүк тутан кэллэ.

Дарья Григорьевна Хатырык орто оскуолатыгар үөрэппит оҕолоро манньк махтана ахталлар: «Билиги 1978 сыллаахха Модут аҕыс кылаастаах оскуолатын бүтэрэн, салгыы 9-10 кылааска Хатырык орто оскуолатыгар үөрэммиппит. Ол сылларга Хатырык оскуолатыгар улуус, республика баһыгэр учууталлардаах педагогическай коллектив сүрдээх таһаарылаахтык үлэли сылдьар кэмэ этэ. Кылааспыт салайааччытынан Шапошников Ольга Иннокентьевна, химия учууталынан Ядрихинская Дарья Григорьевна, нуучка тылын уонна литературатын Попова Мотрена Николаевна, саха тылын уонна литературатын Никифоров Семен Никифорович, биологияны Романова Анна Кириковна, французскай тылы Попова Людмила Николаевна, физкультураны Ядреев Владислав Гаврильевич, физиканы Обутов Афанасий Афанасьевич олус кыһанан, оҕолуу бөбөҕйдээн үөрэппиттэрэ. Педагогическай коллектив биир санаанан олоххо бэлэмнээбитэ, идэ таларбытыгар, олохтун булунарбытыгар сыралаһан үлэлэспитэ.

Дарья Григорьевна химия учууталынан билиги Хатырык оскуолатыгар үөрэнэ кэлиэхпит быдан инниттэн үлэтин саҕалаабыт этэ. Идэтин баһылаабыт, бэйэтин предметигэр олус бэриниллээх, учуутал быһытынан суолун-иһин булдумут, күннээҕи сыралаах үлэтинэн оҕолорго, коллективтар, нэһилиэнньэ олохтоохторугар улахан убаа-

ри билигэ, практической үлэни олоҕу кытта сыһыаран онорууга уураа. Модут оскуолатыттан кэлбит оҕолор Хатырык оҕолорун химия предметигэр билиилэрин, сатабылларын олус диин сөҕө көрөбүт. Новгородова Жанна, Сивцев Коля, Иванова Яна, Потапова Света, Порогова Полина, Слепцова Таяа задачалары эриэхэ хастыыр курдук суоттууллара, хонтуруолунай үлэлэрин наар үчүгэй сыанаҕа оҕороллоро. Улуус олимпиадаларыгар баһыгэр көрдөрүүлээн республикаҕа 3 сыл субуруччу Аммосова Антонина Иннокентьевна улуус хамаандатын оҕолорун предметкэ барытыгар ситиһиллээхтик кыттыбыттара. Дарья Григорьевна экзаменна бэлэмнэнини уроок кэмигэр эрэ буолбакка, эбиэттэн киэнэ өссө күүскэ ытыра. Бириэмэтин аахсыбакка субуотаҕа кытта бэлэмниир. Ирдэбили күүскэ туруорара. Ол түмүгэр, государственнай экзаменнары ситиһиллээхтик туттарышпыт. Үгүс оҕо идэтин химия предметинэн талара уонна университетка наар «5» сыанаҕа туттаран киэрэллэрэ».

Хатырыкка үөрэммит оскуолатыгар химия учууталынан ананан кэлиэбиттэн, нэһилиэк общественной үлэтигэр көхтөөхтүк кытан, общественность сэбиэтин бэрэссэдэтэлинэн, түөлбө салайааччытынан, аҕалар түмсүүлэрин тэрийээччинэн үлэлээн, нэһилиэтин дьоно-сэр-

гэ, дьохуннаах суолга угууан, үөрэтигэ-такайыга тутунан да кэмнэммэт улахан үлэни онордо, тэрийдэ. Ол курдук, дьиэ кэргэн киинин, салгыы «Хатат» аҕалар сүбэлэрин, уолаттар түмсүүлэрин тэрийэн, нэһилиэнньэ ортотугар чөл олоҕу пропагандалыйар, өйдөтөр-сайынарар тэрээһиннэри онордо, оскуола, оҕо, төрөспүт биир санаанан үлэлиллэрин сүрүннээтэ.

Мин 26 сыл буолан баран учууталбын кытта салайааччы, коллега быһытынан биир оскуолаҕа үлэлиэм-хамным дии санаабат этим. Дарья Григорьевна Модут орто оскуолатыгар 2008 сыллаахха химия учууталынан ананан кэлиэбиттэн балаҕа кэм ааста. Улууска соҕотох агрооскуола буоларынан, химия предметэ хайысхалан үөрэттиллэр. Эр кэмгэ химия учуутала суох эрэйдэммит оскуолаҕа кэллэ кэлээт, профессиональнай таһыма үрдүгүнэн, үлэтигэр бэринитинэн сөхтөрбүтэ. Сарсыарда үлэтигэр 7 чаас 30 мүнүүттэттэн кэлэр, практической үлэтин бэлэмниир. Уругун мүнүүттэттэн мүнүүттэтигэр тийэ былааннаан ытыр. Хас биридди оҕо үлэтин болҕомтоҕо ылар, биридди кэмөнү онорор, оҕо үлэтин тийэбэр тиздэрин ситиһэр. Олоҕу кытта сибээстээн оҕо интэриэһин тардар. Химия уроугар оҕо мээһэ кирибэт, сыаллаах-соруктаах үлэлиир. Сылтан сыл аайы Мо-

Россиятааҕы Н.Э. Бауман аатынан Москва техническай университета ытыр «Академия юных» оскуола-семинарыгар проектар куонкурустарыгар экология салаатыгар чулуу прикладной чинчийинэн сыаналаммыта.

Мин Дарья Григорьевна курдук үрдүк билиилээх, үлэтигэр бэриниллээх учууталга үөрэнэн, үөрэх чааһыгар директору солбуйааччынан олох сайдыытын кытта тэнгэ хардыылыыр, учуутал үлэтигэр олохун олоочу анаабыт, оҕо туһа диин мунука ытаабыт, улахан букубаттан суруллар учуутал үрдүк аатын сүгэр киһини кытта биригэ үлэлиирбинэн киэн туттабын.

Ыстатыйабын Дарья Григорьевнаттан ылбыт блиц-интервьюбунаан бүтэриэхпин баҕардым.

- Билигин учуутал киһи уонна үөрэтээччи быһытынан ханнык хаачыстыбалардаах буолуохтааҕый?

- Оҕону таптыахтаах уонна оҕону истинник сүбэлээн санаатын көтөҕүүхтэх. Киһи быһытынан үгүс майгыга угууохтаах. Учуутал бэйэҕэ эмиэ оннук хаачыстыбалардаах буолуохтаах.

- 51 сыл устата таһаарылаахтык оҕону үөрэтиигэ иитиһиҥ үлэлэтиҥ. Таһаарылаах үлэ хайдах ситиһиллэр?

- Күннэтэ уроокка үчүгэйдик бэлэмнэниэхтээхпин. Бэрэбиэркэлэр үлэ түмүктэринэн оҕо билиитин-көрүүтүн итэҕэстэрин анализтаан үлэни систе-

Кинилэр киһини үлэһит, эппиэтинэстээх, ыарахаттары этэнгэ туоруурга үөрэтэллэр.

- Үөрэппит оҕолоруттан ордук кимнээҕи бэйэтигэр этэй?

- Уварова Рора, Слепцов Леонид Алексеевич – Нам улуунун кылаабынай бырааһа, Портнягина Сардаана Финляндияҕа быраас, Спиридонова Анжелика – харах бырааһа, Протодьяконов Михаил Таатта улуунугар 10 сыл баһылыгынан үлэлээбитэ, Порогова Полина, Прокопьева Мария – РФ доруобуйатын харыстабылын туйгуннара уо. д. а.

Чулуу учуутал 17 химия учууталын, 38 химиги, сүүһүнэн норуот хаһаайыстыбатын араас салааларыгар ситиһиллээхтик айа-тута сылдьар дьону ииттэ.

Убаастабыллаах Дарья Григорьевна! Эн түбүктээх уонна айымньылаах үлэһит бар дьон үрдүктүк сыаналыйар, күүстээх санаалаах, истин сыһаннаах үлэһит буоларгынан киэн туттар. Эйиэхэ чэгиэн-чэбдик доруобуйаны, кырдьары билимэккэ, үөрэппит-иппит, киэн суолта таһаарыт оҕолорун махталларынан угуттанан уһундук дьоллоохтук олорорго баҕарабыт. Олоххо тапталын, дьулуруун, күүстээх санаан өрүү холобур буола турдун, куруук үөрүүкөтүү, үчүгэй санаа, дьол аргыстаһын!

А.Г. КОРЯКИНА, Модут (Төлбүрдээх төрүөккэ бэчээттэнэр)

Понедельник, 14 апреля

05.00 Доброе утро
09.00, 12.00, 15.00 Новости
09.10, 04.05 Контрольная закупка
09.45 Жизнь здорово! 12+

Вторник, 15 апреля

05.00 Доброе утро
09.00, 12.00, 15.00 Новости
09.10, 04.10 Контрольная закупка
09.45 Жизнь здорово! 12+

18.00 Вечерние новости
18.45 Давай поженимся! 16+

Среда, 16 апреля

05.00 Доброе утро
09.00, 12.00, 15.00 Новости
09.10, 04.20 Контрольная закупка
09.45 Жизнь здорово! 12+

Четверг, 17 апреля

05.00 Доброе утро
09.00, 12.00, 15.00 Новости
09.10, 12.40, 04.20 Контрольная закупка
09.40, 14.25 Женский журнал

13.35 Истина где-то рядом 16+

Пятница, 18 апреля

05.00 Доброе утро
09.00, 12.00, 15.00 Новости
09.10 Контрольная закупка
09.45 Жизнь здорово! 12+

Суббота, 19 апреля

06.00, 10.00, 12.00 Новости
06.10 Доброе утро
08.00 Игрой, гармонь любили!

10.55 Алла Пугачева - моя бабушка 12+

Воскресенье, 20 апреля

05.00 Пасха Христова. Трансляция богослужения из Храма Христа Спасителя
08.00, 10.00, 12.00 Новости

Вторник, 15 апреля

11.10 Моя рыбака
11.20 Т/с "Летучий отряд" 16+

РОССИЯ 2

Понедельник, 14 апреля

11.20 Т/с "Летучий отряд" 16+

Среда, 16 апреля

11.20 Профилактика до 16.00
16.00, 18.00, 21.30, 03.25 Большой спорт

Вторник, 15 апреля

11.10 Моя рыбака
11.20 Т/с "Летучий отряд" 16+

22.55 Хоккей. КХЛ. Финал конференции "Восток". "Металлург" (Магнитогорск) - "Салават Юлаев" (Уфа).

Среда, 16 апреля

11.20 Профилактика до 16.00
16.00, 18.00, 21.30, 03.25 Большой спорт

Четверг, 17 апреля

10.55 Хоккей. КХЛ. "Кубок Гагарина". Прямая трансляция
11.15 Х/ф "СМЕРШ. Ударная волна" 16+

11.20 Т/с "Летучий отряд" 16+

Пятница, 18 апреля

11.10 Моя рыбака
11.20 Т/с "Летучий отряд" 16+

Среда, 16 апреля

11.20 Т/с "Летучий отряд" 16+

нальной премии в области боевых искусств
Суббота, 19 апреля

Воскресенье, 20 апреля

11.00, 11.25, 11.55, 12.25, 08.25, 08.55, 09.25 Моя планета

Пятница, 18 апреля

11.10 Т/с "Летучий отряд" 16+

РОССИЯ 1

Понедельник, 14 апреля

05.00 Утро России
09.00 Завещания Леонардо. История одного ограбления
09.55 О самом главном

Вторник, 15 апреля

05.00 Утро России
09.00 Обменяли хулигана на Луиса Корвалана... 12+

Среда, 16 апреля

05.00 Утро России
09.00 Вызываю дух Македонского. Спиритизм 12+

Четверг, 17 апреля

05.00 Утро России
09.00 Жажда 12+

Москва
11.50 Вести. Дежурная часть
12.00 Х/ф "Четвертая группа"

Пятница, 18 апреля

05.00 Утро России
08.55 Мусульмане
09.10 Ландыши для королевы. Гелена Великанова

Суббота, 19 апреля

04.50 Х/ф "Суэта сует"
06.35 Сельское утро
07.05 Диалог
08.00, 11.00, 14.00 Вести

Воскресенье, 20 апреля

05.00 "Пасха Христова". Прямая трансляция Пасхального богослужения из Храма Христа Спасителя

НВК САХА

14 АПРЕЛЯ, понедельник

06:00 «Арктика сылыгар» («Анаабыр» ТВ) 6+

Пятница, 18 апреля

06:00 «Арктика сылыгар» («Анаабыр» ТВ) 6+

Суббота, 19 апреля

06:00 «Геван» 6+

16 АПРЕЛЯ, среда

06:00 «Геван» 6+

информационная программа 12+

15 АПРЕЛЯ, вторник

6:00 «Геван» 6+

Пятница, 18 апреля

6:00 «Кизэн куйаары баһылаары...» («Борообон» ТВ) 6+

Суббота, 19 апреля

6:00 «Геван» 6+

17 АПРЕЛЯ, четверг

6:00 «Хайдах олоорбут, тыа дьоно?» («Нам» ТВ) 6+

10:00 «Саха сирэ-Якутия» информационная программа 12+

15 АПРЕЛЯ, вторник

6:00 «Кизэн куйаары баһылаары...» («Борообон» ТВ) 6+

Пятница, 18 апреля

6:00 «Кизэн куйаары баһылаары...» («Борообон» ТВ) 6+

Суббота, 19 апреля

6:00 «Кизэн куйаары баһылаары...» («Борообон» ТВ) 6+

17 АПРЕЛЯ, четверг

6:00 «Хайдах олоорбут, тыа дьоно?» («Нам» ТВ) 6+

11:15 «Книги России» 6+

15 АПРЕЛЯ, вторник

6:00 «Кизэн куйаары баһылаары...» («Борообон» ТВ) 6+

Пятница, 18 апреля

6:00 «Кизэн куйаары баһылаары...» («Борообон» ТВ) 6+

Суббота, 19 апреля

6:00 «Кизэн куйаары баһылаары...» («Борообон» ТВ) 6+

17 АПРЕЛЯ, четверг

6:00 «Хайдах олоорбут, тыа дьоно?» («Нам» ТВ) 6+

13:30 «Саха сирэ-Якутия» информационная программа 12+

15 АПРЕЛЯ, вторник

6:00 «Кизэн куйаары баһылаары...» («Борообон» ТВ) 6+

Пятница, 18 апреля

6:00 «Кизэн куйаары баһылаары...» («Борообон» ТВ) 6+

Суббота, 19 апреля

6:00 «Кизэн куйаары баһылаары...» («Борообон» ТВ) 6+

17 АПРЕЛЯ, четверг

6:00 «Хайдах олоорбут, тыа дьоно?» («Нам» ТВ) 6+

15:05 «Территория здоровья» 6+

15 АПРЕЛЯ, вторник

6:00 «Кизэн куйаары баһылаары...» («Борообон» ТВ) 6+

Пятница, 18 апреля

6:00 «Кизэн куйаары баһылаары...» («Борообон» ТВ) 6+

Суббота, 19 апреля

6:00 «Кизэн куйаары баһылаары...» («Борообон» ТВ) 6+

17 АПРЕЛЯ, четверг

6:00 «Хайдах олоорбут, тыа дьоно?» («Нам» ТВ) 6+

**БАНК
ХОУМ КРЕДИТ**
Просто. Быстро. Удобно.

КАК ОПЛАТИТЬ КРЕДИТ И СЭКОНОМИТЬ НА КОМИССИИ!

Банк Хоум Кредит разместил возле своих Микро Офисов в торговых центрах терминалы приема платежей QIWI, через которые все желающие могут вносить любые платежи, в том числе платежи по кредитам и кредитным картам, оформленным в различных банках.

Как правило, банки берут комиссию при оплате кредита не в их собственных отделениях или банкоматах. Но при оплате кредита другого банка в терминалах Микро Офисов Банка Хоум Кредит взимаемая комиссия сразу же возвращается в QIWI-кошелек, номер которого был указан. Если у владельца еще нет QIWI-кошелька, то терминал создаст его автоматически. Номер созданного кошелька направляется в sms-сообщении на телефон, который система попросит указать при внесении платежа. Платежи в пользу Банка Хоум Кредит осуществляются совершенно бесплатно.

Деньги из QIWI-кошелька можно сразу же потратить на любые цели, к примеру, оплатить сотовый или домашний телефон, коммерческое телевидение, доступ в интернет, авиа- и ЖД-билеты, покупки в интернет-магазинах и многое другое.

Терминалы приема платежей в Микро Офисах Банка Хоум Кредит – возможность внести платёж по кредиту в любое время там, где удобно, сэкономить и время, и деньги!

Адрес терминала в с. Намцы:
ул. И. Винокурова, д. 3, стр. 1, ТД «Ассоль», тел.: (964) 419-01-78

ООО «Хоум Кредит энд Финанс Банк». Генеральная лицензия № 316 Банка России от 15.03.2012 (бессрочная).
На правах рекламы

НЕЗАМЕНИМЫЙ СЕРВИС ДЛЯ ЮРИДИЧЕСКИХ ЛИЦ

Не так давно появился новый сервис «Личный кабинет налогоплательщика для юридического лица». Но организации, которые к нему подключились, уже успели оценить те преимущества и возможности, которые он дает. Одними из первых подключились органы налоговой службы: Управление ФНС РФ по РС(Я), Межрайонная ИФНС России №5 по РС(Я), МРИ ФНС РФ по крупнейшим налогоплательщикам РС(Я).

Среди тех, кто общается с инспекторами через «Личный кабинет», – крупные организации, как ОАО «Алмазы Анабара», ОАО Якутский хлебокомбинат, ГКУ РС(Я) Служба обеспечения деятельности Министерства охраны природы РС(Я), Отделение Пенсионного фонда РФ по РС(Я), и субъекты малого и среднего предпринимательства. Одним из показателей востребованности сервиса среди налогоплательщиков является то, что к «Личному кабинету» стали подключаться даже садово-огороднические товарищества.

Теперь эти организации направляют письма, документы государственной регистрации в налоговый орган со своего рабочего места. Это ощутимая экономия сил и времени, которые раньше тратились на очереди.

Получите электронную подпись, зайдите на nalog.ru, подключитесь к сервису «Личный кабинет налогоплательщика для юридического лица» и попробуйте, насколько это удобно.

НА ЗАПРОСАХ ОРГАНИЗАЦИИ ПЕЧАТЬ ОБЯЗАТЕЛЬНА

Инспекторы откажут в выдаче справки о состоянии расчетов по налогам и сборам, если организация обратится с письменным запросом, на котором нет печати. Эти и другие изменения внесены в Административный регламент ФНС по предоставлению государственной услуги по бесплатному информированию (в том числе в письменной форме) налогоплательщиков, плательщиков сборов и налоговых агентов о действующих налогах и сборах... Основание – приказ Минфина России от 26.12.13 №138н. Документ вступил в силу с 1 марта 2014 г.

С 1 марта наличие печати требуется и на фирменных бланках. Если же налогоплательщик направляет запрос по ТКС через интернет, его надо заверить усиленной квалифицированной электронной подписью.

Отдел работы с налогоплательщиками Межрайонной ИФНС России №5 по РС(Я)

РАСПОРЯЖЕНИЕ
07.04.2014 г. № 716-р с. Намцы
Об ограничении грузоподъемности автотранспортных средств до 15 тонн (пятнадцать) через р. Лена по ледовой переправе с. Фрунзе-с. Хатырык

В соответствии с Федеральным Законом от 21.12.1994 г. № 68-ФЗ «О защите населения и территорий от чрезвычайных ситуаций природного и техногенного характера», в связи с резким потеплением температуры воздуха и на основании протокола № 3 заседания улусной комиссии по ГО ЧС и ПБ МО «Намский улус» от 01 апреля 2014 года, распоряжаюсь:

С 7 апреля 2014 г. ввести ограничение на грузоподъемность автотранспортных средств с массой до 15 (пятнадцать) тонн через р. Лена по маршруту ледовой переправы с. Фрунзе-с. Хатырык.

Рекомендовать начальнику

ОГАИ ММО МВД РФ «Намский» (Петров Н.А.) вести постоянный контроль безопасности дорожного движения по ледовой переправе.

Данное распоряжение опубликовать в редакции газеты «Эн-сиэли» и в официальном сайте МО «Намский улус».

Контроль исполнения данного распоряжения возложить на управляющего делами администрации Степанова Н.Н.

Глава улуса А. Атласов

РАСПОРЯЖЕНИЕ
07.04.2014 г. № 717-р с. Намцы
Об ограничении грузоподъемности автотранспортных средств до 15 тонн (пятнадцать) через р. Лена по ледовой переправе с. Хатас-с. Намцы

В соответствии с Федеральным Законом от 21.12.1994 г. № 68-ФЗ «О защите населения и территорий от чрезвычайных ситуаций природного и техногенного характера», в связи с резким потеплением температуры воздуха и на основании протокола № 3 заседания улусной комиссии по ГО ЧС и ПБ МО «Намский улус» от 01 апреля 2014 года, распоря-

ЫҤЫРЭХ ТЫПТАР

Күндү тапталлаах олоҕум аргыһа, күн күбэй ийэбит, эйэбэс эбээбит **ПОПОВА ЛИДИЯ ВАСИЛЬЕВНА** Айыы сиригэр үктэммитин алгыстаах күнүнэн – 55 сааскынан, үбүлүйгүнэн, ис сүрэхпитигтэн эбэрдэлибит!

Эн биһиги туспутугар ахсаабат кыһамнын, үгүс үтүө сүбэн, сылаас тапталын иһин истинник махтанабыт. Күндү киһибитигэр баҕарабыт чугас дьонун сылаас сыйыана, дьон-сэргэ ытыктабыла мэлдьи арыаллаатын, күүскэр күүс, эрчимгэр эрчим эбэн, куруук эдэрдии тэтимнээхтик сырыт.

Эбэрдэни кытта кэргэниг Иннокентий Николаевич, оҕолорун Лина, Вася, күтүөтүн Гоша, сиэннэрин Сайаана, Ньургуйаана

Күндү эдьийибитин, 1 Хомуस्ताах орто оскуоланы начальнай кылаас учууталын **ВИНОКУРОВА САРГЫЛАНА НИКОЛАЕВНА** 50 сааскын туолбут үөрүүлээх үбүлүйгүнэн үөрэн-көтөн туран итиитик-истинник эбэрдэлибит!

Айыһыт хаантан айдарыт Одуу хаантан оһоһуллубут Төлкөлөөх күнүн, дьэ, үүннэ Убүлүйгүнэн эбэрдэ!!

Баҕа санаабыт бастыгын Баҕарабыт барытын Чэгийн-чэбдик, эти-хааны Чэмэл күннээх дойдуну; Күүстээх таптал кутаа уотун Күнгэ тэнгээх күн уйатын Толору кымыстаах айах чороону – Торво буруону, уолбат ойбону; Субуллар уһун көнө суолу, Уһун дьоллоох олоҕу!!!

Дьоллоох буол ололорунан, минньигэс сиэннэринэн уонна бар дьонунан.

Эбэрдэни кытта Партизантан быраатын Николай, кийитиг Валентина оҕолоро, сиэннэрэ

Убаастабыллаах коллегабытын, РСФСР нуруотун үөрэҕиритин туйгунун, Учууталлар учууталларын, педагогическай үлэ ветеранын, үрдүк категориялаах химия предметин учууталын **ДАРЬЯ ГРИГОРЬЕВНА ЯДРИХИНСКАЯ** иитэр-үөрэтэр үлэҕэ олоххун анаабыт 50 сыллаах өрөгөйдөөх үбүлүйгүнэн итиитик-истинник эбэрдэлибит!

Баҕарабыт чэгийн-чэбдик олоҕу, ситиһиллээх үлэни, тус бэйэбэр уонна чугас дьонгөр дьолу-саргыны!

М.К. Аммосов аатынан Хатырык орто оскуолатын коллектива

Убаастыыр учууталбытын, кылааспыт салайааччытын, РСФСР нуруотун үөрэҕиритин туйгунун, Учууталлар учууталларын, педагогическай үлэ ветеранын, үрдүк категориялаах химия учууталын **ЯДРИХИНСКАЯ ДАРЬЯ ГРИГОРЬЕВНА** 50 сыл устата талан ылбыт идэҕинэн таһаарылаахтык үлэлээн кэлбит кэрэ-бэлиэ күнүнэн ис сүрэхпитигтэн эбэрдэлибит!

Учуутал! Бу тылга биһиги олохпут сарсынгыта, кэлэр кэскилэ иһиллэр. Биһигини 4 кылаастан иитэн-үөрэтэн олох киэн аартыгар үктэннэрибитин номнуо 20-тэн тахса сыл буолла. Бары үөрөхтөнөн, сөбүлүүр идэбитинэн үлэлээн, ыал буолан, дьизот туттан, олохтун булан этэнгэ сылдьабыт. Бу барыта күндү киһибит, Дарья Григорьевна итиитин-үөрэтиин, такайытын, кыһамнылаах, сыралаах үлэн таһаарылаах буолан ситиһилибитинэн, Хатырык орто оскуолатын 1992 сыллаах выпускниктары ааттарыттан барҕа махталбытын аныыбыт!

Эйиэхэ баҕарабыт кытаанах доруобуйаны, үтүө мааны майгыгынан билгин даһаны биһиэхэ сүбэ-ама буола сылдьаргар. Үөрөһүт оҕолорун ытыкта-

былларынан, истин сыйыаннарын үйэн уһаатын диэн баҕа санаабытын тиэрдэбит!

М.К. Аммосов аатынан Хатырык орто оскуолатын 1992 с. выпустара, кинилэр дьэ кэргэттэрэ

Күндү аҕабытын, эһээбитин, кэргэммин, убай-бытын, бырааппытын **НОВГОРОДОВ МИХАИЛ МИХАЙЛОВИЧ** 60 сааскын туолбутунан ити-истин эбэрдэ!

Баҕарабыт ыстаал доруобуйаны, үлэбэр ситиһини, дьоллоох олоҕу, күн сиригэр баар сырдыгы, кэрэни.

Эбэрдэни кытары кэргэниг, кыргыттарыг, күтүөттэринг, сиэннэрин Ивановтар, Флегонтовтар, Новгородовтар

Коллективпыт бастың үнкүүһүтүн, Хамафатта нэһилиэгэр ололор **МИХАИЛ МИХАЙЛОВИЧ НОВГОРОДОВ** 60 сааскын туолбут кэрэ-бэлиэ күнүнэн истинник эбэрдэлибит!

Эһиги олоҕун аргыһынаан Надежда Николаевнаны үгүс элбэх тэрээһиннэргэ, турнирдарга ситиһиллээхтик кыттан кэлиитиг, көрөөччүлэр үрдүк биһирэбиллэрин ылабыт. Үнкүүһүт эрэ быһыыгынан буолбакка, эһигини үлэһит, спортсмен, үтүө майгылаах киһи, тапталлаах кэргэн, эһээ, эйэлээх дьэ кэргэн аҕа баһылыгы быһыыгынан сыаналыбыт уонна холбур оҕостобут. Эйигин кытта биһирэ алтыһа сылдьарбытыттан улахан астынабыт.

Баҕарабыт Михаил Михайловичка үүнэр күн саңаттан саңаны саҕахтын, сонунтан сонуну тосхойдун. Билигин даһаны эдэрдии эрчимгин сүтэрбэккэ, ыллыктаах санааҕын ыһыктыбакка сүүрү-көтө, үлэли-хамсыы, үнкүүлээн тэбэ сылдьаргар, доруобай буол, дьэ кэргэнгэр этэнгэ буоллун, оҕолорун, сиэннэрин тапталларынан угуттанан уһундук, дьоллоохтук ололоргор баҕа санаабытын тиэрдэбит.

Эбэрдэни кытта «Ретро-данс» коллектива

Ытыктыыр, убаастыыр киһибитин, Хамафатта орто оскуолатын биһиргэ үөрэнэн бүтэрбит табаарыспытын **НОВГОРОДОВ МИХАИЛ МИХАЙЛОВИЧ** 60 сааскын томточчу туолбут үөрүүлээх күнүнэн итиитик-истинник эбэрдэлибит!

Баҕарабыт бу орто дойдуга баар бары үтүөнү-кэрэни, байылыат олоҕу, сааскы сайдам санааны, кытаанах доруобуйаны. Чугас дьонун этэнгэ буоллуннар, оҕолорун, сиэннэрин мэлдьи үөрдэ сырыттыннар диэн ис сүрэхтэн алгыбыт.

Хамафатта орто оскуолатын 1971 с. биһиргэ үөрэнэн бүтэрбиттэр

Күндүтүк саныыр кыыспын, балтыбытын, эдьийибитин **ВАРВАРА СТЕПАНОВНА НОВГОРОДОВА** дьонун сааһын туолар үөрүүлээх күнүнэн, сааскы чабылхай күнү кытта тэнгэ сырсыбыт үйэ аңардаах үбүлүйгүнэн ис сүрэхпитигтэн истинник эбэрдэлибит!

Баҕарабыт Эйиэхэ үтүө доруобуйаны, киэн далааһыннаах үлэни-хамнаһы, аймах-билэ, атас-доҕор дьонун ытыктабылларынан, күн сирин көрдөрбүт кэрэчээн кыһынын, тапталлаах кэргэниг, күтүөтүн уонна күндү сиэнин истин тапталларынан угуттанан өссө до уһундук үөрэ-көтө, дьоллоохтук ололоргор! Бу үөрүүлээх күнүгэр этиллибит үтүө-мааны ыраас баҕа санаалар ЭН күүскэр сага күүһү-күдэҕи эһитинэр, инниги олоххор кэрэтин кэрэни түстэтинэр. Эн тулагар сырдык эрэ сандардын, күн күлүмэ эйэбэс харахтаргар оонһоотун, күүстээх санаа кыттыстын диэн алгыбыт!

Эбэрдэни, тапталы кытта ийэн, биһиргэ төрөөбүттэрин уонна племянниктар

жааһы:

С 7 апреля 2014 г. вести ограничение на грузоподъемность автотранспортных средств с массой до 15 (пятнадцать) тонн через р. Лена по маршруту ледовой переправы с. Хатас-с. Намцы.

Генеральному директору

ООО «Быйан» (Окороков Р.Е.) вести постоянный контроль за технико-эксплуатационным состоянием ледовой переправы.

Рекомендовать начальнику ОГАИ ММО МВД РФ «Намский» (Петров Н.А.) вести постоянный контроль безопасности дорожного движения по ледовой переправе.

Данное распоряжение опубликовать в редакции газеты «Эн-сиэли» и в официальном сайте МО «Намский улус».

Контроль исполнения данного распоряжения возложить на управляющего делами администрации Степанова Н.Н.

Глава улуса А. Атласов

АЛЬФАКРЕДИТ

Член СРО НП «Кооперативные финансы» г.Москва

КПК «АЛЬФАКРЕДИТ» – лидер России-2013! Золото рейтинга в РФ.

Акция по личному сбережению!

«Весеннее везение!»

Период проведения акции: с 1 апреля по 31 мая 2014 года.

Наш адрес: с. Намцы, ул. Чернышевского, 11
тел.: 8924-760-79-10

Главный приз: 100 000 руб.

Участниками Акции становятся:
Пайщики, заключившие договора личных сбережений в период с 01.04.2014 по 31.05.2014г. по программам "Проценты все и сразу", "Годовой", "Бархатный сезон", "Золотая копилка". При вступлении паевый взнос 200 р., при выходе сумма возвращается. Более подробные условия узнавайте по тел. 8-800-25-08-168.

**ЕДИНАЯ ФОРМА ОТЧЕТНОСТИ ПФР
ДЛЯ ПЛАТЕЛЬЩИКОВ
СТРАХОВЫХ ВЗНОСОВ**

С 2014 года, начиная с отчетного периода I квартал 2014 года, для плательщиков вводится Единая форма отчетности в ПФР, объединившая в себе отчетность по начисленным и уплаченным страховым взносам на обязательное пенсионное страхование и на обязательное медицинское страхование в целом по организации и сведения индивидуального персонифицированного учета по каждому застрахованному лицу.

Единая форма отчетности вводится для всех категорий страхователей-плательщиков страховых взносов на ОПС и ОМС, осуществляющих выплаты и иные вознаграждения физическим лицам. I квартал 2014 года - это первый отчетный период, по которому страхователи отчитываются по новой форме отчетности.

При приеме отчетности территориальными органами ПФР Единая отчетность проверяется единым программным комплексом, по итогам проверки формируется протокол для плательщика страховых взносов, отражающий правильность заполнения отчетности.

В единой форме отчетности за периоды с 2014 года:

- в индивидуальных сведениях, представленных страхователем, не указывается сумма уплаченных страховых взносов;
- отражается уплата страховых взносов за период с 2014 года единым расчетным документом без выделения страховой и накопительной части (уплата на КБК страховой части);
- выделение страховой и накопительной части с учетом возрастной категории застрахованного лица, принадлежности к гражданству и выбора варианта пенсионного обеспечения будет производиться Пенсионным фондом по сведениям данных персонифицированного учета;
- отражение задолженности по страховым взносам, доначисление и уплата страховых взносов за периоды 2010-2013 годов;
- новый раздел 2.4 формы отражает особенности уплаты страховых взносов по дополнительным

тарифам по результатам проведения специальной оценки условий труда.

Единая форма отчетности соответствует всем требованиям действующего законодательства о страховых взносах и разрабатывалась при непосредственном участии бухгалтерского сообщества. Единая форма отчетности размещена на сайте ПФР и в специализированных бухгалтерских системах.

**ОТМЕНА РАССЫЛКИ «ПИСЕМ СЧАСТЬЯ»:
КАК УЗНАТЬ СОСТОЯНИЕ ВАШЕГО
«ПЕНСИОННОГО» СЧЕТА?**

С 2013 года прекращена рассылка извещений о состоянии индивидуальных лицевых счетов в системе обязательного пенсионного страхования.

Вы можете воспользоваться несколькими вариантами получения всей необходимой информации, которая содержалась в «письме счастья»:

Получить выписку из Вашего лицевого счета в печатном виде, обратившись в Пенсионный фонд по месту жительства или работы. Выписка будет содержать всю необходимую Вам информацию о Ваших пенсионных накоплениях;

Узнать о состоянии своего пенсионного счета и размере своих пенсионных накоплений через Единый портал государственных и муниципальных услуг (gosuslugi.ru).

Если Вы зарегистрированы на портале, просто подайте заявление в соответствующем подраздел ПФР. Если Вы не зарегистрированы на портале госуслуг, Вам необходимо пройти такую регистрацию и создать свой личный кабинет. Подробно процедура регистрации и способы получения государственных услуг представлены в разделе обучающих видеороликов в Информационно-справочном разделе портала госуслуг gosuslugi.ru;

Обратиться в банки-партнеры ПФР (ОАО «Сбербанк России», ОАО «Банк Уралсиб», ОАО «Газпромбанк», ОАО «Банк Москвы», ЗАО «Банк ВТБ 24»), заполнить извещение ПФР в печатном виде через операциониста и банкоматы или в электронном виде - через интернет-банкинг и терминалы.

**Отдел персонифицированного учета
Администрирования страховых взносов**

**УБААСТАБЫЛЛААХ УЛУУС
ОЛОХТООХТОРО!**

Хомуустаах 1 нэһилиэгэр муус устар 5 күнүгэр Скрыбькиннар улахан дьэиэ кэргэн икки сыллаабыта туттан кирибит дьэилэрэ умайан, турар бэйэлэрэ туга да суох хааллылар.

Аһыныгас санаалаах, амарах дууһалаах биир дойдулаахтарбытын издээнгэ түбэспит Анатолий Петрович уонна Ольга Валерьевна дьэиэ кэргэттэригэр ким төһөнү кыайарынан көмөлөһөрүтүгэр көрдөһүбүт.

**Көмөнү Сбербанк
42307810976190004743/48
№-дээх сэтугар утарыгыгар
ынырыбыт.**

**«Хомуустаах 1 нэһилиэгэ» МТ
дьаһалтата**

**СЪЕМКА СВАДЕБ И
ТОРЖЕСТВ!**

Желаете запечатлеть семейные торжества, свадьбы, юбилеи? Нет ничего проще - позвоните по телефону 42-9-48, 89243660623, 89141077316. Мы приедем и по вашему желанию качественно, профессионально снимем на видео и фото с отличным оформлением. Также принимаем заказы на имидж-фильмы, музыкальные клипы, семейное фотографирование на дому, перевод из видеокассет на цифровые носители, монтаж и запись частных видеосъемок.

Кэргэнэ, оҕолоро

Администрация МО «Ленский наслег» информирует об ограничении грузоподъемности автотранспорта по грунтовой дороге по маршруту с. Тастах - с. Намцы в соответствии со следующим графиком: с 1 апреля 2014 г. по 15 апреля 2014 до 20 тонн, с 15 апреля 2014 г. до 5 тонн.

В автохозяйство с. Намцы **ОАО «Намкоммунтеплоэнерго»** срочно требуется на работу водитель категории «С». Требования: профильное профессиональное образование и с ДОПОГ. Заработная плата от 20000 руб. в месяц.

Справки по тел. 41646 или по адресу: ул. Чернышевского, 78, каб. № 14, отдел кадров

Молодая семья снимет частный дом или квартиру в центре с. Намцы (желательно) с начала июня на длительный срок. Оплата ежемесячно. Чистоту и порядок гарантируем.

Тел. 89142777712, 89644193899, можно Whatsapp

Продается усадьба в с. 1 Хомуустах (молодежный квартал). **Тел. 89247629244**

Чистка, отбеливание, лифтинг кожи лица и рук. Натуральная гипоаллергенная косметика российского производства. Подарите себе роскошь салонного ухода.

Запись по тел. 89841124397

МБОУ «Намская улусная гимназия им. Н.С. Охлопкова» требуется тракторист на трактор «Беларусь».

Обращаться по тел. 41-2-80 в рабочее время

Продаю чучела гусей. Дешево. **Тел. 89644239716**

Купим частный дом в центре с. Намцы **Тел. 89141099468**

Грузовые перевозки.
Тел. 89243661967, 89841160270

Услуги электрика. **Тел. 89246636358**

Считать недействительным утерянное пенсионное удостоверение № 007379 на имя Федорова Алексея Степановича

ООО ВИКАРТ Немюгонский хлебозавод
В связи с расширением на постоянную работу требуются Пекари, Кондитеры, Водители, Грузчики.
От вас: Ответственность, дисциплина, умение работать в команде, энергичность, желание, можно без опыта работы, возраст от 23 до 38. При себе иметь санкижку с допуском к работе.
От нас: Достойная заработная плата, соц. пакет,
Обращаться по тел. 89142941877, 89142665000.

**От 07 апреля 2014 года
ИЗВЕЩЕНИЕ**

В соответствии п. 3 ст. 30.1 Земельного кодекса Российской Федерации, сообщаем о приеме заявлений о предоставлении в аренду следующего земельного участка, по адресу:

- * Ленский наслег, с. Намцы, ул. Н. Баишева, 2/2, площадью 1500,00 кв.м, под индивидуальное жилищное строительство;
- * Хамагаттинский наслег, с. Крест-Кытыл, ул. Суздальова, 35, корп. 2, площадью 2000,00 кв.м, под индивидуальное жилищное строительство.

- * Хомустахский 2-й наслег, ур. Ходьохтой, площадью 20000,00 кв.м, для ведения крестьянского (фермерского) хозяйства;
- * Хомустахский 2-й наслег, ур. Элэсин, площадью 35000,00 кв.м, под сенокос;
- * Хомустахский 2-й наслег, ур. Ньирээйик, площадью 20000,00 кв.м, под сенокос;
- * Едейский наслег, ур. Сиер-Бие, площадью 1561,00 кв.м, для ведения сайлыгчонго хозяйства (под летнюю усадьбу).

В соответствии со ст. 10 Федерального закона от 24.07.2002 г. № 101-ФЗ «Об обороте земель сельскохозяйственного назначения», сообщаем о приеме заявлений о предоставлении в аренду следующих земельных участков, по адресным ориентирам:

- * Хомустахский 2-й наслег, ур. Уоттаах, площадью 10000,00 кв.м, для ведения крестьянского (фермерского) хозяйства;
- * Хомустахский 2-й наслег, ур. Нэлэгэр, площадью 10000,00 кв.м, под сенокос;

В соответствии со ст. 30 Земельного кодекса Российской Федерации сообщаем о приеме заявлений о предоставлении в аренду следующих земельных участков, по адресным ориентирам:

- * Хамагаттинский наслег, ур. Тобулуоска, площадью 26159,00 кв.м, под свалку;
- * Хамагаттинский наслег, ур. Тобулуоска, площадью 23843,00 кв.м, под свалку;

За справками обращаться в администрацию соответствующих наслегов.
Директор Колодезников Р.К.

КЭРИЭСТЭБИЛ

Бу орто дойдуга чугас киһини сүтэрэртэн ордук хомолтолоох, хараастылаах суох буолуо. Күндүтүк саньыр, таптыыр кэргэним, аҕабыт Павлов Афанасий Спиридонович 39 сааһыгар ыарахан ыарыытан олохтон туораабыта муус устар 14 күнүгэр номнуо 3 сыла буолар.

Афоня 1972 с. муус устар 8 күнүгэр Аппааны нэһилиэгэр төрөөбүтэ. 1989 с. оскуоланы бүтэрэн, ытык изһин төлөөн армияга сулууспалаан кэлбитэ. 1994 с. олобун аргыһын көрсөн, дьэиэ-уот тэринэн, 2 оҕо амарах аҕата ааттанан Модут нэһилиэгэр олохсуйар. 1997 с. Модут «Кэңчээри» саадыгар кочегарынан үлэлээбитэ. Майгытынан сытыары-сымнаҕас, элэккэй, үлэттэн чаһыйбат этэ. Тустуунан сөбүлээн дьарыктанара.

Сылын айы араас күрэхтэһиилэргэ, спартакиадаларга ситиһилээхтик кыттар. Угүс элбэх доҕоттордооҕо. Тапталаах күндү киһибит, Оппуоннабыт бараксан, тыһынаах, аттыбытыгар өрүү баар, ыраас санаа, сырдык сулус буолан сырдыпы туруо. Кэргэним, аҕабыт Оппуоннабыт, сырдык аатын куруук өйдүү-саныы, үйэбит тухары сүрэхпитигэр ингэрэн, ахта-саныы сылдьахпыт.

Кэргэнэ, оҕолоро

Күндү биригэр уэрэммит доборбут **КУТУКОВ Игнат** эдэр сааһыгар олохтон хомолтолоохтук күн сириттэн туораабытынан чугас дьонугар, оҕолоругар, аҕатыгар, ийэтигэр, биригэр төрөөбүттэригэр, аймахтарыгар диринг кутурбааммытын тизрэдэбит, хомолтобутун тэнгэ үлэстэбит.
Игнат биригэр уэрэммит доборото

КУТУКОВ Игнат Игнатьевич эдэр сааһыгар хомолтолоохтук бу олохтон суох буолбутунан оҕолоругар, ийэтигэр, аҕатыгар, биригэр төрөөбүттэригэр, бары аймахтарыгар диринг кутурбааммытын тизрэдэбит.
«Модут нэһилиэгэ» МТ дьаһалтата, общественноа, депутаттарын сэбиэтэ

Выражаем глубокое соболезнование нашему однокласснику Кутукову Ване, его родителям Зое Васильевне, Игнату Ивановичу, родным и близким в связи со скоротечной кончиной любимого сына, брата.
КУТУКОВА Игната Игнатьевича. Выпускники 2003 г., кл. руководитель

Биригэр үлэлиир коллегабытыгар Кутуков Дмитрий Игнатьевичка биригэр төрөөбүт быраата, начальникпыт Кутуков Алексей Иванович племяннига
КУТУКОВ Игнат Игнатьевич эдэр сааһыгар соһучу күн сириттэн барбытынан кинилэргэ, төрөппүттэригэр Зоя Васильевнага, Игнат Ивановичка диринг кутурбааммытын тизрэдэбит, аһыгытын, хомолтобутун тэнгэ үлэстэбит.
Метеостанция коллектива уонна ветеранара

Биригэр үлэлиир коллегабытыгар Мария Игнатьевнага тапталаах быраата, Зоя Васильевна, Игнат Иванович Кутуковтарга күндү уоллара, итиллээччибитигэр Эмилиага аҕата
КУТУКОВ Игнат Игнатьевич соһумардык күн сириттэн барбытынан диринг кутурбааммытын тизрэдэбит.
Модут нэһилиэгин «Кэңчээри» оҕо саадын коллектива

Күндү убайбыт **ПОРТОВ Спартак Васильевич** уһун, ыарахан ыарыытан олохтон туораабытынан кини кэргэнигэр, оҕолоругар, сиэннэригэр диринг кутурбааммытын тизрэдэбит.
Аймахтара: Протопоповтар, Неустроевтар, Григорьевтар

«Хатырык нэһилиэгэ» МТ дьаһалтата, нэһилик общественноа, депутаттарын, ветераннарын сэбиэтэ, М.К. Аммосов аатынан совхозка «Сельэнерго» тэрилтэтигэр үгүе суобаастахтык, таһаарылаахтык инженер-электригинэн үлэстэбит, үлэ ветерана, Нам улуунун бочуоттаах гражданина, биер дойдулаахпыт
ПОРТОВ Спартак Васильевич уһун, ыарахан ыарыытан күн сириттэн барбытынан кэргэнигэр Альбина Семеновнага, оҕолоругар, сиэннэригэр уонна бары чугас аймахтарыгар диринг кутурбааммытын тизрэдэбит.

Хатырык орто оскуолатыгар биригэр уэрэммит табаарыспыт **ПОРТОВ Спартак Васильевич** ыарахан ыарыытан күн сириттэн барбытынан оҕолоругар, сиэннэригэр, кэргэнигэр диринг кутурбааммытын тизрэдэбит.
Түбэтэн Винокуровтар, Атласовтар, Куличкинар, Модуттан Васильевтар, Дьоксукайтан Потапова Р.

Нам педагогической колледжын коллектива колледж педагога Попова Мария Спартаковнага, кини дьэиэ кэргэттэригэр таптыыр аҕалара, эһээлэрэ
ПОРТОВ Спартак Васильевич ыарахан ыарыытан олохтон барбытынан диринг кутурбааммытын биллэрэр.

Коллектив МБДОУ «Детского сада № 5» с. Намцы выражает глубокое соболезнование главному специалисту ДО УО Поротовой Светлане Спартаковне по поводу кончины отца, ветерана труда, почетного гражданина Намского улуса
ПОРТОВА Спартак Васильевича. Коллектив МБДОУ «Детский сад № 5 «Кэскил» с. Намцы

Выражаем глубокое соболезнование нашему классному руководителю Поротовой Варваре Спартаковне, ее родным и близким в связи с кончиной после тяжелой болезни любимого отца, мужа и дедушки
ПОРТОВА Спартак Васильевича. Дети и родители выписка 2007 г.

Биригэр уэрэммит коллегабытыгар Поротова Варвара Спартаковнага, ийэтигэр, биригэр төрөөбүттэригэр уонна аймахтарыгар таптыыр аҕалара
ПОРТОВ Спартак Васильевич уһун, ыарахан ыарыытан өлбүтүнэн диринг кутурбааммытын тизрэдэбит, аһыгытын тэнгэ үлэстэбит.
Нам начальная оскуолатын коллектива

Биригэр алтыһан үлэлиир коллегаларбар, истинник саньыр дьоммутыгар Поротова Варвара Спартаковнага, Усова Мария Феликсовнага уонна оҕолоругар, чугас аймахтарыгар тапталаах аҕалара, эһээлэрэ, таайдара
ПОРТОВ Спартак Васильевич уһун, ыарахан ыарыытан күн сириттэн барбытынан диринг кутурбааммытын тизрэдэбит.
М.П., В.В. Сыромятниковтар

Нам улууһун үөрэбин управлениетын кылаабынан специалиһыгар Поротова Светлана Спартаковнага уонна кини чугас дьонугар тапталаах аҕалара
ПОРТОВ Спартак Васильевич ыарахан ыарыытан күн сириттэн барбытынан диринг кутурбааммытын тизрэдэбит.
Нам селотун «Кыталык», «Тулукучаан», «Көлүкээчэ», «Сулусчаан», «Чуораанчык» оҕо садтарын коллективтара

Выражаем глубокое соболезнование нашей однокласснице Альбине Семеновне, родным и близким в связи с кончиной после тяжелой болезни любимого мужа, отца, дедушки
ПОРТОВА Спартак Васильевича. Скорбим вместе с вами. Одноклассники 1968 г. 10 «в», НСШ

Күндү таптыыр оҕом, убайбыт, бырааппыт **АГУНОВ Егор Егорович** бу дьыл муус устар 8 күнүгэр эдэр сааһыгар соһучу күн сириттэн барбытын диринг кутурбааммытын тизрэдэбит.
Ийэтэ, быраата, эдьийэ, балта, оҕолор

Күндү таптыыр бырааппыт, убайбыт **АГУНОВ Егорка** эмискэ олохтон туораабытынан сангасытыгар Аргунова Мария Иннокентьевнага, Дашага, Валеряга, Валюшага диринг кутурбааммытын тизрэдэбит.
Аргуновтар, Ивановтар, Розалиевтар, Аммосовтар, Саввиновтар, Кривокуровтар, Неустроевтар

М.К. Аммосов аатынан Хатырык орто оскуолатыгар биригэр уэрэммит доборбут, истинник саньыр табаарыспыт **АГУНОВ Егор Егорович** эдэр сааһыгар ыарахан ыарыытан күн сириттэн барбытыгар ийэтигэр Мария Иннокентьевнага, биригэр төрөөбүттэригэр, аймахтарыгар диринг кутурбааммытын тизрэдэбит.
Оскуоланы 1999 с. бүтэрбит доборото, табаарыстара, төрөппүттэр, кылаас салааһаачыта

«Хатырык нэһилиэгэ» МТ дьаһалтата, депутаттарын сэбиэтэ, Хатырык нэһилиэгин олохтооҕо
АГУНОВ Егор Егорович (Егорка) эдэр сааһыгар соһучу ылдан күн сириттэн барбытынан ийэтигэр Мария Иннокентьевнага, биригэр төрөөбүт эдьийигэр Дарьяга, быраатыгар Валерийга, балтыгар Валентинага уонна бары чугас аймахтарыгар диринг кутурбааммытын тизрэдэбит.

Хатырык нэһилиэгин олохтооҕо, күндүтүк саньыр дьүөгэбитигэр Аргунова Мария Иннокентьевнага, оҕолоругар Дарьяга, Валюшага, Валеряга уонна бары аймахтарыгар, биригэр төрөөбүттэригэр таптыыр уола, убайдара, бырааттара
АГУНОВ Егор Егорович эдэр сааһыгар соһумардык олохтон туораабытынан диринг кутурбааммытын тизрэдэбит.
Намтан, Хатырыктан оскуолаба биригэр уэрэммит дьүөгэлэрэ

Редактор В.Г. КАСЬЯНОВ
ОТДЕЛЛАР:
редакторы солбуйааччы — **41496**, суругу тиһии, хаһыаты тангы — **41332**, бухгалтерия — **41141**, факс — **41141, 41496**.

Тэрийэн таһаарааччылар: СР Правительствота, «Нам улууһун «Энсиэли» хаһыат редакцията» автономнай учреждение. Сибээс, информационной технологиялар уонна маассабай коммуникациялар эйгэлэригэр кэтээн көрүүгэ Федеральнай сулууспа СР управлениетыгар 2012 с. олунньу 7 күнүгэр регистрацияламмыт нүөмэрэ — **ПИ №ТУ14-0216**.
Сурукка аакытын-суолгутун, үлэритин, дьэиэбит аадырыһын чопчу ыйын. Редакцияга кирибит суруктар төннөрүллүбэтэр. **Автор этэрэ хаһыат санаатыннын мэлдьи биир буолбат.**
«ЭНСИЭЛИ» - Нам улууһун хаһыата.
678380, Саха Республиката, Нам улууһа, Нам сэл., Заложной уул. 4.
E-mail: Namtsy41141@mail.ru; editor@namtsy.sakha.ru

«Энсиэли» хаһыат РИС талылына, таһылына уонна бэчээттиир сыаҕар бэчээттэннэ. **Аадырыһа:** Нам сэл. Заложная уул. Л4 Формата А3. Кээмэйэ 2,0 бэчээт. Ниис **Көүгү сыананаан атыыланар Индекс — Р0005.** Тираһа — 2186
Бэчээккэ илии баттаныһытын графига — 12:00 ч. 11.04.2014 с.
Бэчээккэ илии баттанна — 11:20 ч. 11.04.2014 с.